

Sopimus

**Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän
tilikausien 2013 - 2016 ja optiona tilikausien
2017 ja 2018 tilintarkastuspalvelujen suorittamisesta**

SOPIMUS HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄN TILIKAUSIEN 2013–2016 JA OPTIONA TILIKAUSIEN 2017 JA 2018 TILINTARKASTUSPALVELUJEN SUORITTAMISESTA

1 Sopijapuolet

Tilaaaja

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä
tarkastuslautakunta
PL 100
00066 HSY

Palveluntuottaja, jäljempänä Tilintarkastaja

PwC Julkistarkastus Oy
Y-tunnus: 1064970-0
PI 1015
00101 HELSINKI

2 Yhteyshenkilöt

Talousjohtaja Pekka Hänninen
HSY
Opastinsilta 6 A
00520 HELSINKI
gsm 0400 877 935

JHTT, KHT Outi Koskinen
PwC
Itämerentori 2
00101 HELSINKI
gsm 050 562 0261

3 Sopimuksen kohde ja sopimuksen mukainen palvelu

3.1 Sopimuksen kohde

Tilaaajan hallinnon ja talouden lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaminen hankinnan kohteen kuvauksessa (liite 1) olevan määrittelyn mukaisesti.

Lisäksi tällä sopimuksella sovitaan ehdoista, joita sovelletaan Tilaajan hallituksen, toimitusjohtajan ja tytäryhteisöjen Tilintarkastajalta mahdollisesti tilaamien erityistoimeksiantojen suorittamiseen.

3.2 Sopimuksen mukainen palvelu lakisääteisen tilintarkastuksen osalta

3.2.1 Tilintarkastajan kelpoisuus ja pätevyys

Tilintarkastajalla sekä tämän määräämällä vastuunalaisella tilintarkastajalla ja hänen varahenkilöllään on oltava sopimuskauden ajan kuntalaissa säädetty kelpoisuus ja pätevyys.

3.2.2 Tarkastustiimin ammatillinen pätevyys

Tarkastustiimillä on oltava sopimuskauden ajan Tilintarkastajan tarjouksessaan 25.2.2013 ilmoittama ammatillinen pätevyys.

3.2.3 Tilintarkastuksen suorittamistapa

Tilintarkastajan on toimitettava tilintarkastus kuntalain, muun tilintarkastusta koskevan lainsäädännön, HSY:n hallintosäännön, julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan ja Tilintarkastajan 25.2.2013 antaman tarjouksen mukaisesti. Tilintarkastajan on otettava tarkastuksessa huomioon yhtymäkokouksen ja tarkastuslautakunnan antamat erityiset ohjeet kuntalain tarkoittamalla tavalla.

3.2.4 Tarkastusaika

Tilintarkastaja toimittaa tarkastuksen tilikausittain ja tarkastus päättyy, kun yhtymäkokous on vahvistanut kunkin tilivuoden tarkastetun tilinpäätöksen.

Tilintarkastajan on annettava kunkin tilikauden tilintarkastuskertomus tarkastuslautakunnalle tilikautta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

3.2.5 Tarkastuspäivät

Lakisääteisten tilintarkastuksen tarkastuspäivien määrä tilikautta kohden on 22 päivää. Tarkastuspäivien lukumäärää voidaan yhtymäkokouksen hyväksymällä sopimuksella lisätä tai vähentää, mikäli HSY:n organisaatorakenteessa, toiminta-alueessa tai tehtävissä tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka perustellusta syystä vaikuttavat tilintarkastuksen laajuuteen joko lisäävästi tai vähentävästi. Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat niiden vaikutuksista tilintarkastukseen vuosittain erikseen.

Mikäli Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat tilintarkastuksen laajuudeksi jonakin tilikautena enemmän kuin 22 tarkastuspäivää, tarkastuspäivän hintana käytetään tällöin myös 22 tarkastuspäivää ylittävien tarkastuspäivien osalta Tilintarkastajan tarjouksessaan ilmoittamaa lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän hintaa.

3.2.6 Vastuunalaisen tilintarkastajan nimi ja vastuunalaisen tilintarkastajan vaihtaminen

Tilintarkastajan määräämä vastuunalainen tilintarkastaja on JHTT, KHT Outi Koskinen ja hänen varahenkilönsä JHTT, KHT Juha Huuskonen.

Jos Tilintarkastaja haluaa pakottavasta syystä vaihtaa vastuunalaista tilintarkastajaa, tästä on ilmoitettava välittömästi tarkastuslautakunnalle ja nimettävä tilalle vähintään vastaavan pätevyyden omaava JHTT-tilintarkastaja.

Tilaaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä Tilintarkastajan ehdottamaa uutta vastuunalaista tilintarkastajaa.

3.2.7 Tarkastusapulaisten ja asiantuntijoiden käyttö

Tilintarkastaja käyttää tarkastuksessa tarjouksessaan ilmoittamiaan tai vastaavan pätevyyden omaavia henkilöitä tarjouksen hintaliitteessä esitetyn tarkastavan henkilöstön ajankäyttösuunnitelman mukaisesti.

3.2.8 Tarkastuksen raportointi

Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmasta ja sen toteutumisesta, tarkastuspäivien käytöstä, tarkastustyön kulusta ja tekemistään tarkastushavainnoista kolme kertaa tilikautta kohden antamalla tarkastuslautakunnalle tilikautta koskevan ensimmäisen väliraportin loka–marraskuussa, toisen väliraportin tilikautta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa ja loppuraportin huhtikuussa.

Tilintarkastajan tulee pyydettyäessä olla läsnä niissä tarkastuslautakunnan kokouksissa, joissa Tilintarkastajan raporteja ja ilmoituksia käsitellään tai milloin lautakunta pitää sitä muuten tarpeellisena.

Tilintarkastaja dokumentoi tarkastuksen hyvän tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla.

3.2.9 Konserniyhteisöjen tilintarkastajien ohjeistaminen

Tilintarkastaja on velvollinen antamaan konserniyhteisöjen tilintarkastajille ohjeet konsernitilinpäätöstä varten toimitettavien tietojen tarkastamisesta ja konserniyhteisöjen tilintarkastuksen raportoinnista emon tilintarkastajalle

3.2.10 Erityistoimeksiannot ja niiden suorittamisessa sovellettavat sopimusehdot

Tilintarkastajan toimittaessa Tilaajan hallitukselle, toimitusjohtajalle tai tytäryhteisölle erityistoimeksiantoa, sopimusehtoina sovelletaan liitteenä 3 olevia PwC Julkistarkastus Oy:n muiden palveluiden yleisiä sopimusehtoja (PwC Julkistarkastus Oy/ Muut palvelut/FI/ 1210).

Tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä tarkastuslautakunnalle Tilintarkastajan kanssa samaan ketjuun kuuluvien tilintarkastusyhteisöjen Tilaajan toimialoilta tai tulosalueilta taikka tytäryhteisöltä saamistaan toimeksiannoista.

Tilintarkastaja ei saa ilman tarkastuslautakunnan suostumusta ottaa vastaan erityistoimeksiantoja Tilaajan hallitukselta tai toimitusjohtajalta.

4 Alihankinta

Tilintarkastaja ei käytä alihankkijoita.

5 Palvelun laatu ja siinä esiintyvät virheet

Palvelun laatuvaatimukset on määritelty tämän sopimuksen kohdassa 3.2. Siinä sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2009 Palvelut – ehtoja (liite 2).

6 Palvelun laadun valvonta

Palvelun laadun valvonnassa sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohtia 6.1. - 6.3. Kohtia 6.4. - 6.6 ei sovelleta.

7 Palveluntuottajan muut velvollisuudet ja vastuut

Jyse 2009 Palvelut -ehtojen kohtaa 7.3 sovelletaan seuraavassa muodossa:

7.3 Jos Tilintarkastaja aiheuttaa vahinkoa kolmannelle taholle tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita täyttäessään, ja jos Tilaaja on jollain perusteella ensisijaisesti vastuussa edellä kerrotusta vahingosta, on Tilaajalla oikeus saada Tilintarkastajalta vastaavan suuruinen vahingonkorvaus kuin mistä Tilaaja on ensisijassa vastuussa kolmannelle.

Muutoin sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

8 Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö

Tämän sopimuksen kohdassa 3.2 sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

9 Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus

Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus palvelun tuottamisessa käy ilmi tämän sopimuksen kohdasta 3.2.3.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2009 Palvelut -ehtojen vastaavan kohdan.

10 Hinta **Lakisääteinen tilintarkastus**

Lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän kiinteä arvonlisäveroton hinta määräytyy Tilintarkastajan tarjouksen kohdan "Tarjoushinta" mukaisesti.

Tilintarkastajalla on oikeus veloittaa Tilaajaa enintään 22 tarkastuspäivästä tilivuodessa, elleivät osapuolet erikseen toisin sovi.

Erytistoimeksiannot

Erytistoimeksiannot tarkastuspäivän kiinteä arvonlisäveroton hinta määräytyy Tilintarkastajan tarjouksen kohdan "Tarjoushinta" mukaisesti.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2009 Palvelut-ehtojen 10 kohdan.

11 Maksuehdot

Tilaaaja maksaa tilintarkastuksen laskun perusteella. Työnsä Tilintarkastaja laskuttaa kuukausittain työn etenemisen mukaan jälkikäteen. Laskutus tapahtuu verkkolaskulla. Maksuehto on 14 päivää netto laskun saapumisesta. Viivästyskorko määräytyy korkolain mukaisesti. Tilintarkastajan tulee yksilöidä laskuissa riittävät laskutusperusteet.

12 Vakuudet

Vakuuksia ei vaadita.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2009 Palvelut -ehtojen 12-kohdan.

13 Viivästyminen

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

14 Ylivoimainen este

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

15 Vakuutukset

Tilintarkastajalla tulee olla lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.

Tilintarkastaja sitoutuu pitämään sopimuskauden ajan voimassa Tilaaajalle tarjoudessa ilmoittamansa vastuuvakuutuksen.

16 Vahingonkorvaus

Tässä olevat ehdot korvaavat kokonaan Jyse 2009 Palvelut-ehtojen kohdan 16:

16.1

Tilintarkastajan toimiessa lakisääteisessä julkishallinnon ja – talouden tarkastustehtävässä, hänen vahingonkorvausvelvollisuuteensa sovelletaan, mitä julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetun lain 24 §:ssä säädetään.

16.2

Jos Tilaaajan yhtymäkokous erottaa Tilintarkastajan kesken toimikauden kuntalain 72 §:n nojalla, ei Tilintarkastajalla ole oikeutta saada Tilaaajalta vahingonkorvausta tai muuta hyvitystä sopimuksen ennenaikaisen päättymisen johdosta. Sen sijaan Tilaaaja maksaa Tilintarkastajalle kesken jääneen tarkastuskauden laskuttamattoman, jo tehdyn tarkastustyön tässä sopimuksessa ilmoitetun päiväkorvauksen perusteella.

16.3

Mikäli Tilintarkastaja eroaa tilanteessa, jossa riippumattomuuden menetykset johtuu muusta kuin Tilintarkastajan omasta toimenpiteestä, ei Tilintarkastaja ole velvollinen korvaamaan Tilaajalle sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuvaa vahinkoa.

16.4

Muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa Tilaajan ja Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuuteen sovelletaan seuraavaa:

- tilaajalla ja Tilintarkastajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta
- jos sopimus päättyy Tilintarkastajasta johtuvasta syystä luvun 18 kohtien 18.1 tai 18.2 perusteella ja tästä aiheutuu Tilaajalle vahinkoa, on Tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta vahingosta
- tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta tilintarkastajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää Tilaajalle maksettavan viivästyssakon ja muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon
- sopijapuolella on lisäksi oikeus korvaukseen välillisestä vahingosta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvollisuutta tai loukannut immateriaalioikeuksia

17 Hinnanalennus ja sopimuksen purku

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

18 Sopimuksen päättäminen

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2) siten muutettuna, että lukuun lisätään uusi kohta 18.3, joka kuuluu seuraavasti:

Tilintarkastajan erottamiseen ja Tilintarkastajan eroamiseen sovelletaan mitä kuntalaissa säädetään.

19 Immateriaalioikeudet

Jyse 2009 Palvelut –ehtojen kohtaa 19 ei sovelleta.

20 Salassapito ja henkilötietojen käsittely

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

21 Palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuraaminen ja ulkomaiset työntekijät

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

22 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

23 Avustamisvelvollisuus palveluntuottajan vaihtuessa

Tilaaajan niin vaatiessa Tilintarkastaja on tilintarkastajan vaihtuessa velvollinen korvausta vastaan avustamaan Tilaaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle tilintarkastajalle.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2009 Palvelut -ehtojen 23-kohdan

24 Erimielisyydet ja sovellettava laki

Sovelletaan Jyse 2009 Palvelut -ehtoja (liite 2).

25 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä:

1. Sopimus;
2. Hankinnan kohteen kuvaus (Liite 1)
3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (JYSE 2009 Palvelut) (Liite 2)
4. PwC Julkistarkastus Oy:n muiden palveluiden yleiset sopimusehdot (Liite 3)

26 Sopimuskausi ja optio

Sopimuskausi alkaa, kun Tilaaajan yhtymäkokous on vahvistanut tilivuoden 2012 tarkastetun tilinpäätöksen ja päättyy, kun Tilaaajan yhtymäkokous on vahvistanut tilivuoden 2016 tarkastetun tilinpäätöksen.

Tilaaaja voi suorahankintaa käyttäen päättää palvelun oston jatkamisesta alkuperäistä toimitusta vastaavilla ehdoilla sen mukaisina kuin ne ovat voimassa sopimuskauden päättyessä, enintään kunnes yhtymäkokous on vahvistanut tilivuoden 2018 tilinpäätöksen (optiokausi).

Optiokaudella sovellettavat hinnat on määritetty tilintarkastajan tarjouksen kohdassa "Tarjoushinta".

27 Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 28. kesäkuuta 2013

Helsingin seudun ympäristöpalvelut
-kuntayhtymän tarkastuslautakunta

PwC Julkistarkastus Oy

Nina Merjola-Repo
puheenjohtaja

Juha Huuskonen
toimitusjohtaja

Liitteet:

Liite 1: Hankinnan kohteen kuvaus

Liite 2: Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (Jyse 2009 Palvelut)

Liite 3: PwC Julkistarkastus Oy:n muiden palveluiden yleiset sopimusehdot (PwC Julkistarkastus Oy/ Muut palvelut/FI/1210)

Liite: Tilintarkastajan antama tarjous 25.2.2013 (erillinen liite)

TARJOUSPYYNNÖN 70/12 LIITE

28.1.2013

Dnro: 913/05/050/501/2012

PALVELUKUVAUS

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) lakisääteinen tilintarkastus vuosille 2013–2016 sekä HSY:n optio vuosille 2017–2018. Mainitut palvelutarvemäärät ovat arvioita eivätkä ole tilaajaa sitovia.

HSY:n tehtävänä on hoitaa jäsenkuntiansa jätelain mukainen jätehuolto ja siihen liittyvä toiminta, toimia vesihuoltolaissa tarkoitettuna vesihuoltolaitoksena huolehtien toiminta-alueensa vesihuollosta sekä huolehtia jäsenkuntiansa ilmansuojelun seuranta-, tutkimus ja suunnittelu sekä koulutus- ja valistustehtävistä.

HSY aloitti toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymässä yhdistyvät Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan vesilaitokset sekä YTV Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan jätehuolto sekä seutu- ja ympäristötieto. Henkilöstöä HSY:ssä on noin 750 (tunti- ja kuukausipalkkauksella).

Kuntayhtymän tehtävät ja hallinnon ja talouden järjestämisen keskeiset periaatteet on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa. Organisaatorakenne, päätösvalta ja vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä. Talouden hoitoa ohjeistetaan taloussäännöllä ja hankintojen tekemistä hankintaohjeella. Hankintavaltuuksista ja laskujen hyväksyjistä pidetään ajan tasalla olevaa rekisteriä. Hallitukselle raportoitiin kahdesti toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisesta. Riskienhallinnan tavoitteena on turvata kuntayhtymän toiminta ja sen asiakkailleen tuottamat palvelut, joita ovat terveellisen ja korkealuokkaisen talousveden saanti, ympäristövaatimukset täyttävä ja häiriötön jätehuolto, viemärointi ja jäteveden puhdistus sekä ilman laadun tarkkailu ja muun seututiedon tuottaminen. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien hallinta, tunnistaminen ja torjunta ovat myös tärkeä osa riskienhallintaa. Taloudellisten riskien hallinnassa pidetään merkittävänä varautumista lähivuosien mittaviin investointeihin jäte- ja vesihuollossa. Vuoden 2011 aikana toteutettiin riskikartoitus kaikilla HSY:n toimialoilla ja tulosalueilla. Kartoitukseen sisältyivät sekä toiminnalliset, taloudelliset että henkilöriskit. Lisäksi luotiin työkalu riskien merkittävyyden arviointiin. Siinä arvioidaan systemaattisesti tunnistettujen riskien todennäköisyys ja vaikuttavuus, ja sen avulla voidaan optimoida toimenpiteet riskien eliminoimiseksi tai pienentämiseksi. Riskien arviointi luotua mallia käyttäen tehdään vuonna 2012 ja sen jälkeen vuosittain. Sisäistä valvontaa toteutettiin myös sertifioitujen laatujärjestelmien auditointien kautta.

Sisäinen tarkastus toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja siinä noudatetaan hallituksen hyväksymää sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta. Tarkastustyö perustuu vuosittain laadittavaan tarkastussuunnitelmaan, joka sovitetaan yhteen tilintarkastuksen työohjelman kanssa. Vuonna 2011 alkuvuoden tarkastukset teki HSY:n oma sisäinen tarkastaja ja loppuvuoden tarkastukset toteutettiin ostopalveluna. Tarkastuksista raportoitiin HSY:n johdolle, hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle.

Tarkempia tietoja saa HSY:n Internet-sivustolta www.hsy.fi.

TARJOUSPYYNNÖN 70/12 LIITE

28.1.2013

Dnro: 913/05/050/501/2012

Sopimuksen mukainen toimeksianto käsittää HSY:n hallinnon ja talouden tarkastuksen kuntalain, HSY:n hallintosäännön ja hyvän tilintarkastustavan vaatimassa laajuudessa. Tilintarkastaja on lisäksi velvollinen noudattamaan HSY:n tarkastuslautakunnan kuntalain 73 §:n 2 momentin mukaisesti antamia ohjeita. HSY hyväksyy sen, ettei HSY voi velvoittaa toimittajaa noudattamaan sellaisia ohjeita, jotka saattavat vaikuttaa sen riippumattomuuteen HSY:n tilintarkastajana.

Toimittajan tulee saattaa tarkastuslautakunnan hyväksyttäväksi toimittajan saamat muut toimeksiannot HSY:ltä sekä saattaa tiedoksi toimeksiantajan mahdollisen samaan konsernisuhteeseen kuuluvan yhtiön saamat muut toimeksiannot HSY:ltä.

Tarkastustoiminta tapahtuu pääosin HSY:n toimipisteessä, joka sijaitsee Helsingin Itä-Pasi-
lassa. Tarkastustoiminta saattaa mahdollisesti edellyttää käyntejä myös muissa ja mahdol-
lisissa tulevilla toimipisteissä.

Tilintarkastuksen suorittamiseen ei ole käytettävissä HSY:n sisäisen tarkastuksen työ-
panosta.

Kirjanpitoon tulee vuodessa noin miljoona riviä tapahtumia. Ostolaskuja tulee noin 45.000
laskua vuodessa. Myyntilaskuja tulee suuruusluokkaa 750.000 laskua vuodessa. Kirjanpitoon
tulee vain kerran kuukaudessa koontositteet.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa

JYSE 2009 PALVELUT

Marraskuu 2009
Päivitetty 21.10.2010

Sisällys

JYSE 2009 ehtojen soveltamisessa huomioitavia asioita.....	4
Julkisten palveluhankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2009 PALVELUT)	7
1 Soveltamisala	7
2 Määritelmät	7
3 Yhteyshenkilöt	8
4 Alihankinta	8
5 Palvelun laatu ja siinä esiintyvät virheet	8
6 Palvelun laadun valvonta	9
7 Palveluntuottajan muut velvollisuudet ja vastuut	9
8 Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö	10
9 Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus.....	10
10 Hinta	11
11 Maksuehdot	12
12 Vakuudet	12
13 Viivästyminen	13
14 Ylivoimainen este	13
15 Vakuutukset	14
16 Vahingonkorvaus	14
17 Hinnanalennus ja sopimuksen purku	15
18 Sopimuksen päättäminen erityistilanteissa.....	15
19 Immateriaalioikeudet.....	15
20 Salassapito ja henkilötietojen käsittely.....	16
21 Palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuranta.....	17
22 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio.....	17
23 Avustamisvelvollisuus palveluntuottajan vaihtuessa.....	18
24 Erimielisyydet ja sovellettava laki.....	18
25 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys	18

Saatteeksi

Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti 22.12.1993 valtion hankinnoista annetun asetuksen (1416/93) perusteella julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 1994). Sopimusehdoista on nimensä mukaisesti käytetty paitsi valtion myös kuntien viranomaisten ja muiden julkisten hankintayksiköiden hankinnoissa. Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehdoista ei ole sittemmin muutettu tai tarkistettu. Ehtojen vahvistamisen perustana ollut valtion hankinnoista annettu asetus (1416/93) kumottiin uuden hankintalain (348/2007) tultua voimaan 1.6.2007.

Osana hankintatoimen yleistä ohjausta ja siihen liittyvää kehittämistä valtiovarainministeriö asetti julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen uudistamistyöryhmän, jonka tehtävänä oli päivittää ja uudistaa vuonna 1994 käyttöön otetut julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot. Työryhmä päätyi ratkaisuun, jonka mukaan palvelu- ja tavarahankinnoille laadittiin erilliset sopimusehdot: JYSE 2009 TAVARAT ja JYSE 2009 PALVELUT. Työryhmä suosittelee, että hankintayksikkö arvioi tarjouspyyntöä laatiessaan sen, onko hankinnassa pääosin kyse tavara- vai palveluhankinnasta ja valitsee tähän hankintaan parhaiten soveltuvat ehdot.

Uudistetut JYSE 2009 TAVARAT ja JYSE 2009 PALVELUT ehdot on pyritty laatimaan siten, että ne olisivat mahdollisimman laajasti sovellettavissa erilaisiin hankintoihin. Julkisten hankintojen yleisissä sopimusehdoissa ei voida kattavasti määritellä kaikkiin hankintatyyppisiin ja kaikkiin hankintatilanteisiin sopivia sopimusehdoja. JYSE 2009 ehtojen soveltuvuus ja käytettävyys on ratkaistava tapauskohtaisesti. Työryhmä kuitenkin suosittelee, että hankintayksiköt ottavat JYSE 2009 TAVARAT tai PALVELUT ehdot kokonaisuudessaan osaksi hankintasopimusta. Sopijapuolilla on nimittäin mahdollisuus sopia yksittäisistä sopimusehdoista JYSE 2009 ehdoista poikkeavalla tavalla. Hankintayksikön on tarjouspyynnössään täsmennettävä miltä osin JYSE 2009 ehdoista mahdollisesti poiketaan.

JYSE 2009 ehtojen valmistelutyön pohjana on käytetty JYSE 1994 ehtoja sekä muita julkisella sektorilla käytössä olevia yleisiä sopimusehdoja. Viimeisimpiä julkisen sektorin yleisiä sopimusehdoja JIT 2007 Julkisen hallinnon IT-hankintojen sopimusehdoista on hyödynnetty laajasti etenkin JYSE 2009 PALVELUT ehtoja laadittaessa. JIT 2007 ehtoja hyödyntämällä työryhmä on pyrkinyt yhtenäistämään menettelyjä ja toimintatapoja IT-palveluhankinnoissa ja muissa palveluhankinnoissa. Lisäksi JYSE 2009 ehtojen valmistelutyössä on käytetty taustamateriaalina YSE 1998 Rakennusurakan yleisiä sopimusehdoja ja KSE 1995 Konsulttitoiminnan yleisiä sopimusehdoja sekä muita yleisesti käytössä olevia sopimusehdoja.

JYSE 2009 ehtojen soveltamisessa huomioitavia asioita

Arvonlisävero

Tarjouksissa hinta yleensä ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). Hinta ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa tällöin myös hankintasopimuksissa. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta arvonlisäveron maksuvelvollisuuteen. Toimittajalla ja palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa tavaraan tai palveluun liittyvä arvonlisävero tilaajalta.

Ennakko ja vakuus

Mahdollisen ennakon maksamisesta on sovittava erikseen. JYSE 2009 ehdoissa on määräyksiä vakuuden asettamisesta maksettavalle ennakolle.

Indeksiehtojen käyttö

Niillä toimialoilla, joilla indeksiehdon käyttäminen on sallittua ja sellaista halutaan käyttää, on indeksiehtojen käyttämisestä sovittava erikseen.

Kauppalaki

Irtaimen omaisuuden kauppaa säännellään kauppalaissa (355/1987). Niiltä osin kuin JYSE 2009 TAVARAT ehdoissa ei ole erikseen toisin määrätty noudatetaan kauppalain säädöksiä.

Kansainvälinen kauppa

JYSE 2009 TAVARAT ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimukseen sovelletaan Suomen kauppalakia. JYSE 2009 ehtojen mukaan sekä tavara- että palveluhankintasopimuksia koskevat sopimusriidat ratkaistaan Suomessa yleisissä alioikeuksissa. JYSE 2009 ehdoissa on nimenomaisesti todettu, ettei Suomen lain lainvalintasäännöksiä sovelleta näiden JYSE 2009 ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimukseen. JYSE 2009 TAVARAT ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimukseen ei sovelleta YK:n kansainvälistä kauppalakia (CISG). Näitä ehtoja ja niiden käyttämistä on arvioitava kansainvälisessä kaupassa tapauskohtaisesti.

Optiot

Optiolla näissä JYSE 2009 ehdoissa tarkoitetaan hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä tehtyä osto-optiota lisätavaroista tai -palveluista tai sopimuskauden jatkamista koskevaa optiota. Jättäessään tarjouksen tarjouskilpailuun tarjoaja sitoutuu tarjouspyynnössä ilmoitettuihin ehtoihin, kuten mahdolliseen optioon. Option käyttö on ainoastaan tilaajan harkinnassa. Jos tilaaja päättää tilata toimittajalta tai palveluntuottajalta hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainittuja lisätavaroita tai -palveluita tai päättää jatkaa sopimuskautta tarjouskilpailuasiakirjoissa mainitulla optiokaudella, on toimittaja tai palveluntuottaja velvollinen toimittamaan kyseessä olevan tavaran tai palvelun.

Palvelutasot ja henkilöstö

Hankintayksikön on tarjouspyynnössä ja sopimuksessa huolellisesti määriteltävä hankittava palvelu ja sen laatu mahdollisine palvelusovatuksineen. Lisäksi hankintayksikön on joissakin tapauksissa määriteltävä palvelun tuottamiseen käytettävälle henkilöstölle asetettavat koulutus- ja pätevyysvaatimukset.

Pientoimitus- ja laskutuslisät

JYSE 2009 TAVARAT ehtojen kohdan 6.4. mukaan toimittajalla ei ole oikeutta periä pientoimitus- tai laskutuslisää. Siten toimittajien tulee huomioida mahdollisista pientoimituksista aiheutuvat kulut tavaroiden hinnassa. Hankintayksikön on tapauskohtaisesti harkittava tulisiko pientoimituslisät sallia tietyillä toimialoilla. JYSE 2009 PALVELUT ehtojen kohta 10.4. koskee ainoastaan laskutuslisää.

Takuu

JYSE 2009 TAVARAT ehtojen mukaan takuu on 24 kuukautta, ellei muuta ole sovittu. Takuuajasta voidaan kuitenkin sopia toisin ja monessa tapauksessa on perusteltua sopia lyhyemmästä tai pidemmästä takuuajasta. JYSE 2009 PALVELUT ehdoissa ei ole takuuta koskevaa ehtoa. Jos tuotettavaan palveluun tulee sisältyä takuu, tulee sopijapuolten sopia tästä palveluhankinnoissa erikseen.

Takuuajan vakuus

Jos hankinnassa edellytetään takuuajan vakuuksia, tulee tästä sopia erikseen. JYSE 2009 ehdoissa on tätä koskevia täsmennyksiä.

Toimitukset poikkeustilanteissa

JYSE 2009 ehdoissa ei ole erikseen määrätty toimituksista poikkeuksellisissa olosuhteissa. Joissakin tavara- ja palveluhankinnoissa voi olla tarpeen erikseen sopia, kuinka tavaran tai palvelun toimittaminen järjestetään erilaisissa kriisi- tai poikkeustilanteissa.

Vahingonkorvaus

JYSE 2009 sopimusehtojen mukaan korvattaviksi tulevat ainoastaan välittömät vahingot, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikottu salassapitovelvoitetta tai loukattu immateriaalioikeuksia. JYSE 2009 sopimusehdoissa ei ole asetettu vahingonkorvaukselle ylärajaa. Jossain hankintasopimuksissa saattaa olla tarkoituksenmukaista sopia vahingonkorvauksen enimmäismäärästä toimittajan tai palveluntuottajan kanssa.

Virheilmoitus ja reklamaatioaika

JYSE 2009 ehdoissa todetaan, että virheestä on ilmoitettava toimittajalle tai palveluntuottajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta määrittelemättä tarkempia aikamääreitä reklamaation tekemiseen. Hankintayksiköt ostavat JYSE 2009 ehtoihin perustuvien sopi-

musten kautta hyvin erityyppisiä tavaroita ja palveluita, joiden kohtuulliset reklamaatioajat poikkeavat toisistaan merkittävästi. Jos sopijapuolet katsovat tarpeelliseksi sopia tarkemmista reklamaatioajoista, tulee tästä sopia erikseen.

Hinta ja hinnanmuutokset

Aikaisemmissa JYSE 1994 ehdoissa hinnanmuutos oli mahdollista vain sellaisissa hankintasopimuksissa, joissa hinta oli sidottu hinnanmuutosperusteeseen. JYSE 2009 ehdoissa on omaksuttu joustavampi hinnanmuutosmekanismi. Seuraavassa on täsmennetty tätä koskevia keskeisiä uudistuksia.

JYSE 2009 ehtojen hinnan määrittämisen lähtökohtana on se, että hinta on kiinteä, ellei toisin ole sovittu. Hinnan tulee tällöin olla kiinteä koko sopimuskauden mukaan lukien mahdolliset optiovuodet.

Sopimuksessa, jossa hinnat ovat kiinteitä vain määräajan, tulee ajankohtaiseksi käydä hintaneuvotteluja sopimuskauden aikana. JYSE 2009 TAVARAT kohta 6.8. ja PALVELUT kohta 10.7. koskee toimittajan tai palveluntuottajan aloitteesta käytäviä hinnanmuutosneuvotteluita. Kun hinta on määritelty kiinteäksi vain määräajaksi, saa toimittaja tai palveluntuottaja tämän jälkeen muuttaa hintojaan JYSE 2009 ehdoissa määritellyillä tavoilla. Jos tilaaja katsoo, että se ei voi hyväksyä toimittajan tai palveluntuottajan hinnanmuutosta eivätkä sopijapuolet pääse hinnanmuutosilmoituksen jälkeen järjestetyissä hinnanmuutosneuvotteluissa yksimielisyyteen muusta hinnasta, on tilaajan irtisanottava sopimus. Muussa tapauksessa hinnanmuutokset tulevat automaattisesti voimaan toimittajan tai palveluntuottajan ilmoittamana ajankohtana. Irtisanomisoikeus on JYSE 2009 TAVARAT kohdan 6.8. ja PALVELUT kohdan 10.7. mukaan ainoastaan tilaajalla.

JYSE 2009 TAVARAT kohdan 6.9. ja PALVELUT kohdan 10.8. mukaan tilaajalla on oikeus tehdä hinnanmuutosehdotus. Tilajalla ei ole yksipuolista oikeutta muuttaa hintoja ilman toimittajan tai palveluntuottajan hyväksyntää, vaan toimittaja tai palveluntuottaja määrittää hintatason. Jos toimittaja tai palveluntuottaja ei hyväksy tilaajan hinnanmuutosehdotusta eivätkä sopijapuolet pääse hinnanmuutosneuvotteluissa muusta hinnasta yksimielisyyteen ja tilaaja katsoo, ettei se voi jatkaa sopimusta voimassaolevin hinnoin, on tilaajan irtisanottava sopimus. Jos tilaaja ei irtisano sopimusta, jatketaan sopimusta niillä hinnoilla, jotka olivat voimassa ennen tilaajan hinnanmuutosehdotusta tai jos sopijapuolet ovat hinnanmuutosneuvotteluissa päässeet sopuun muusta hinnasta, jatketaan sopimusta sopijapuolten tällöin sopimilla hinnoilla.

Tilaja ja toimittaja voivat JYSE 2009 ehtojen mukaan kumpikin ehdottaa hinnanmuutoksia kerran 12 kuukaudessa ja aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua hankintasopimuksen voimaantulosta. Jos hintoja tulee voida muuttaa useammin kuin kerran 12 kuukaudessa, tulee hankintayksikön huomioida tämä tarjouspyynnössään ja ilmoittaa JYSE 2009 ehdoista poikkeavasta menettelystä.

JYSE 2009 TAVARAT kohdan 6.11. ja PALVELUT kohdan 10.10. mukaan toimittajalla tai palveluntuottajalla on velvollisuus jatkaa tavaran tai palvelun toimittamista irtisanomisen jälkeen, jos tilaaja niin edellyttää. Jos irtisanominen tehdään JYSE 2009 TAVARAT kohdan 6.8. ja PALVELUT kohdan 10.7. perusteella noudatetaan toimittajan tai palveluntuottajan hinnanmuutosilmoituksen hintoja tai, jos irtisanominen tehdään JYSE 2009 TAVARAT 6.9. tai PALVELUN kohdan 10.8. perusteella noudatetaan irtisanomishetkellä voimassa olleita hintoja.

Julkisten palveluhankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2009 PALVELUT)

1 Soveltamisala

- 1.1 Palveluhankinnoissa noudatetaan seuraavia julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja, ellei toisin ole sovittu.

2 Määritelmät

- 2.1 Alihankkija
Varsinaisen palveluntuottajan tai sen alihankkijan kanssa sopimussuhteessa oleva yritys tai muu toimija, joka toimittaa varsinaiselle palveluntuottajalle tai tämän alihankkijalle tavaroita tai palveluita.
- 2.2 Hankintasopimus
Tilaajan ja palveluntuottajan välinen sopimus palvelun tuottamisesta sopimusehtojen mukaisesti.
- 2.3 Muutos
Palvelun alkuperäiseen laajuuteen tai sisältöön sovittu muutos- tai lisätyö.
- 2.4 Palvelu
Palvelu sekä siihen liittyvät tavarat ja asiakirjat.
- 2.5 Palveluntuottaja
Yritys tai muu toimija, joka on sitoutunut tuottamaan palvelua sekä toimittamaan siihen liittyvät tavarat ja asiakirjat tilaajalle.
- 2.6 Palvelun lopputulos
Palvelun tuottamisen lopputuloksena syntyvä raportti, suunnitelma, tutkimuksen tulokset tai muu suorite.

- 2.7 **Sopimussakko**
Sopijapuolten erikseen sopima sakko, jonka palveluntuottaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopijapuolten erikseen määrittelemissä sopimusrikkomustilanteissa. Tilaajalla on oikeus sopimussakkoon osoittamalla, että palveluntuottajan sopimusrikkomuksesta olisi aiheutunut tilaajalle vahinkoa. Sopimussakolla ei tässä kuitenkaan tarkoiteta kohdan 13.2. mukaista viivästyssakkoa.
- 2.8 **Tilaaja**
Hankinnan suorittava hankintayksikkö.
- 2.9 **Viivästyssakko**
Sakko, jonka palveluntuottaja on viivästyessään velvollinen maksamaan tilaajalle. Tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon osoittamalla, että palveluntuottajan viivästyksestä olisi aiheutunut tilaajalle vahinkoa.

3 Yhteyshenkilöt

- 3.1 Kumpikin sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön, jonka tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen toteutumista ja tiedottaa sopimuksen toteutumiseen liittyvistä asioista. Ellei toisin ole sovittu, yhteyshenkilöllä ei ole oikeutta muuttaa sopimusta. Sopijapuolen on viivytyksettä ilmoitettava kirjallisesti yhteyshenkilön vaihtumisesta toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

4 Alihankinta

- 4.1 Palveluntuottaja voi teettää sopimukseen kuuluvia tehtäviään alihankkijalla. Palveluntuottaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan. Palveluntuottaja vastaa myös siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan palveluntuottajalle asetettuja velvoitteita. Palveluntuottajan on ilmoitettava tilaajan hyväksyttäväksi sopimuksen kohteena olevan palvelun tuottamisessa käyttämänsä keskeiset alihankkijat. Perustellusta syystä tilaaja voi kieltäytyä hyväksymästä alihankkijaa.

5 Palvelun laatu ja siinä esiintyvät virheet

- 5.1 Palvelun on koko sopimuskauden ajan vastattava sitä mitä on sovittu. Palvelun on myös vastattava palvelun sisällöstä, suorituksesta tai muista palvelun laatuun liittyvistä seikoista tilaajalle annettuja tietoja.
- 5.2 Jos muusta ei ole sovittu palvelun tulee soveltua siihen tarkoitukseen, johon sellaista palvelua yleensä käytetään. Palvelun tulee laadultaan vähintään vastata siitä mahdollisesti etukäteen tilaajalle annettua näytettä ja esittelyä.
- 5.3 Palvelun tulee täyttää Euroopan unionin suoraan velvoittavien säädösten, Suomen lakien ja asetusten sekä viranomaisten antamat määräykset.

- 5.4 Palveluntuottaja tuottaa palvelut huolellisesti, harkiten ja sellaisella ammattitaidolla, mitä voidaan kohtuudella olettaa ammattitaitoiselta ja kokeneelta palveluntuottajalta.
- 5.5 Palvelu tuotetaan suomen kielellä, ellei toisin ole sovittu.
- 5.6 Jos palvelu poikkeaa edellä esitetystä, siinä on virhe.
- 5.7 Jos palvelussa on virhe, tilaajan tulee ilmoittaa virheestä palveluntuottajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta tai siitä, kun se olisi tullut havaita.
- 5.8 Jos palvelussa on virhe, palveluntuottaja selvittää omalla kustannuksellaan virheen syyn ja korjaa sen viivytyksettä. Palveluntuottaja voi vapautua vastuusta osoittamalla, ettei virhe johdu palveluntuottajan vastuulla olevasta seikasta. Tällöin palveluntuottaja on oikeutettu veloittamaan virheen selvitys- ja korjaustyöstä sovitun mukaisesti.

6 Palvelun laadun valvonta

- 6.1 Palveluntuottaja seuraa palvelun toteutumista ja valvoo palvelun laatua sekä raportoi tilaajalle palvelun tuottamiseen liittyvistä seikoista sovitulla tavalla. Palveluntuottaja sitoutuu sopimuskauden aikana kehittämään tuottamaansa palvelua. Tilaajan niin edellyttäessä palveluntuottajan on seurattava palvelun laatua asiakaspalautejärjestelmän avulla.
- 6.2 Tilaaja suorittaa laadunseurantaa omien tarpeidensa mukaisesti. Palveluntuottajan on toimitettava tilaajan laadunseurantaa varten pyytämät tiedot sovittoon määräaikaan mennessä.
- 6.3 Tilaaja ja palveluntuottaja tapaavat sovituin väliajoin palveluseurantakokouksissa. Sopijapuolet käsittelevät muun muassa palvelun toteutumiseen, laatuun, reklamaatioihin, asiakaspalautteisiin ja tuleviin palvelutarpeisiin liittyviä asioita.
- 6.4 Tilaajalla on oikeus sopimuskauden aikana tarkastaa tai kustannuksellaan teettää kolmannella riippumattomalla taholla tarkastus sen selvittämiseksi, onko palvelu vaatimusten mukainen ja palveluntuottaja toiminut sopimuksen mukaisesti. Tilaajalla tai tilaajan edustajalla on oikeus päästä tiloihin, joissa palvelua tuotetaan sekä haastatella palvelun tuottamiseen osallistuvia henkilöitä ja tutustua niihin palveluntuottajan asiakirjoihin, joihin tutustuminen on tarpeen toiminnalle asetettujen vähimmäisvaatimusten ja palvelua koskevien sisältöjen laadun arvioimiseksi. Tilaajalla on oikeus tarkastaa ainoastaan tietoja, jotka koskevat kyseessä olevan sopimuksen sopimusveloitteiden täyttämistä.
- 6.5 Tilaajan on ilmoitettava tarkastuskäynnistä etukäteen. Palveluntuottajalla on perustellusta syystä oikeus siirtää tarkastuskäyntiä enintään neljatoista (14) päivää tilaajan ehdottamasta päivästä eteenpäin.

- 6.6 Palveluntuottajalla on oikeus vaatia tarkastusta suorittavaa henkilöä allekirjoittamaan tarkastusta koskevan salassapitosopimuksen. Salassapitosopimus ei saa estää tarkastuksen tuloksien raportoinnista tilaajalle.

7 Palveluntuottajan muut velvollisuudet ja vastuut

- 7.1 Palveluntuottaja sitoutuu yhteistyöhön mahdollisten muiden tilaajalle palveluja kulloinkin tuottavien palveluntarjoajien kanssa siten, että palvelujen muodostama kokonaisuus toimii tilaajan kannalta mahdollisimman joustavasti ja keskeytyksettä. Palveluntuottajien yhteistyö on järjestettävä siten, ettei palveluntuottajien liike- tai ammatillisalaisuudet paljastu. Jos yhteistyö aiheuttaa muita kuin vähäisiä lisäkuluja palveluntuottajalle, sopijapuolten on sovittava kulujen jakamisesta ennen lisäkuluja aiheuttavaan toimintaan ryhtymistä.
- 7.2 Palveluntuottaja ylläpitää palveluja koskevaa dokumentaatiota. Palveludokumentaatioon kuuluvat muun muassa palveluprosessin kuvaukset, käsikirjat, ohjeet sekä muu palvelun tuottamiseen ja sen kehittämiseen tarvittava palveluntuottajan ylläpitovastuulla oleva aineisto. Ellei toisin sovittu, palveludokumentaation tulee olla suomenkielistä.
- 7.3 Palveluntuottaja vastaa tuottamastaan palvelusta tilaajalle. Palveluntuottaja vastaa tuottamansa palvelun tilaajalle aiheuttamasta vahingosta. Tapauksissa, joissa tilaaja on korvausvastuussa kolmannen nähdessä, vahinkotapaukset hoidetaan siten, että tilaaja hoitaa korvauskäsittelyn omien menettelyidensä mukaisesti. Jos vahinko on edellä mainitussa tapauksessa aiheutunut siitä, että toimittaja on laiminlyönyt sopimusvelvoitteensa, on tilaajalla oikeus kohdistaa palveluntuottajaan korvausvaade. Oikeus korvausvaateen esittämiseen tilaajalla on myös silloin, jos sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä aiheutuu tilaajalle muuta vahinkoa.
- 7.4 Palveluntuottajan on pidettävä luetteloa niistä vahinkotapauksista, joissa vahinko on aiheutunut tilaajalle tai kolmannelle. Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa tällaisista vahingoista tilaajalle.

8 Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö

- 8.1 Palveluntuottaja käyttää palvelun tuottamiseen soveltuvan pätevyyden ja kokemuksen omaavia henkilöitä. Palveluntuottajan on viivytyksettä ja veloituksetta vaihdettava henkilö, jolta puuttuu riittävä ammattitaito tai jos henkilön vaihtamiseen on muu perusteltu syy.
- 8.2 Palveluntuottajan on vältettävä sellaisia palvelun tuottamiseen käytettävän henkilöstön vaihdoksia, joilla voi olla vaikutusta palvelujen laatuun. Uuden henkilön on täytettävä tarjouspyynnössä tai sopimuksessa palveluhenkilöille mahdollisesti asetetut koulutus- ja kokemusvaatimukset.
- 8.3 Palveluntuottaja tai hänen henkilöstönsä ei ole työ- tai virkasuhteessa tilaajaan hoitaessaan sopimuksenmukaisia tehtäviä.
- 8.4 Palvelun tuottamiseen käytettävän henkilöstön on tilaajan tiloissa työskennellessään noudatettava tilaajan turvallisuus-, tietosuoja-, yleisiä käytös- sekä muita tilaajan ohjeita ja määräyksiä. Tilaaajan on ilmoitettava etukäteen kaikista tällaisista palvelun tuottamiseen käytettävän henki-

löstön noudatettaviksi tarkoitetuista menettelytapavelvoitteista. Palveluntuottajalla säilyy oman henkilöstönsä työnjohto- ja valvontavastuu, ellei kyse ole henkilöstövuokrauksesta tai työnjohto- ja valvontavastuun siirtymisestä ole erikseen sovittu.

- 8.5 Jos osapuolten välillä tapahtuu liikkeenluovutus, jossa tilaajan palveluksessa olevat henkilöt siirtyvät palveluntuottajan palvelukseen tai tarjouspyynnössä on edellytetty, että tilaajan palveluksessa olevat henkilöt siirtyvät palveluntuottajan palvelukseen entisin työsuhteen ehdoin, sovelletaan siirtävään henkilöstöön liikkeenluovutuksesta laissa annettuja säännöksiä.

9 Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus

- 9.1 Tilaaja vastaa siitä, että tilaajan vastuulla olevat tehtävät suoritetaan sopimuksen mukaisesti.
- 9.2 Tilaajan on annettava palveluntuottajalle riittävät ja oikeat tiedot palvelun tuottamista varten.
- 9.3 Tilaajan on huolehdittava, että palveluntuottajan henkilöstö pääsee tarvittaessa käyttämään tilaajan tiloja tai laitteistoja sovitun mukaisesti.

10 Hinta

- 10.1 Hinta on kiinteä, ellei toisin ole sovittu. Hintaa ei sisällä arvonlisäveroa.
- 10.2 Palveluntuottaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.
- 10.3 Ellei toisin ole sovittu, hinta sisältää muun muassa sopimuksen mukaisen palvelun, tarjousajan päättyessä voimassa olevat palveluntuottajan suoritettavaksi tulevat välilliset verot ja maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa, matka- ja majoituskustannukset, päivärahat, ylityökorvaukset ja palveluun liittyvän dokumentaation.
- 10.4 Ellei toisin ole sovittu, palveluntuottajalla ei ole oikeutta periä laskutuslisää.
- 10.5 Ennakkomaksu on hankintahinnan kiinteä osa.
- 10.6 Palveluntuottajalla on oikeus huomioida tarjouksen jättämisen jälkeen tapahtuneista viranomaisten määräämistä uusista julkisista maksuista tai olemassa olevien maksujen korotuksista aiheutuneet kohtuulliset välittömät kustannukset hinnassaan edellyttäen, että ne eivät ole olleet tarjousta tehdessä tiedossa ja palveluntuottaja pystyy osoittamaan perusteet hinnanmuutokselle. Tällöin palvelun hinta muuttuu edellä mainittujen muutosten voimaantuloajankohdasta lukien. Palveluntuottajalla on edellä mainittu oikeus myös silloin, kun hinta on kiinteä.
- 10.7 Jos hinta ei ole kiinteä, palveluntuottajalla on oikeus sopimuskauden aikana muuttaa hintaa palvelun yleistä kustannuskehitystä vastaavasti. Palveluntuottajan on toimitettava hinnanmuutosilmoitus kirjallisesti vähintään kaksi (2) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Palveluntuottajan on esitettävä tilaajalle asianmukainen selvitys kustannusten kehityksestä ja hinnanmuutoksen syistä. Jos hinnanmuutoksesta ei päästä yksimielisyyteen, tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään siitä hetkestä lähtien, kun hinnanmuutos tulee voimaan. Irti-

sanominen on tehtävä kirjallisesti ennen uusien hintojen voimaantuloa. Jos tilaaja ei irtisano sopimusta, jatketaan sopimusta palveluntuottajan ilmoittamalla tai muilla sopijapuolten hinnanmuutosneuvotteluissa yhdessä sopimilla uusilla hinnoilla.

- 10.8 Jos hinta ei ole kiinteä, tilaajalla on oikeus sopimuskauden aikana ehdottaa hinnanmuutosta palvelun yleistä kustannuskehitystä vastaavasti. Jos hinnanmuutoksesta ei päästä yksimielisyyteen ja tilaaja katsoo, ettei se voi jatkaa sopimusta voimassaolevin hinnoin, tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään kahden (2) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Jos tilaaja ei irtisano sopimusta, jatketaan sopimusta ennen hinnanmuutosehdotusta voimassa olleilla hinnoilla tai muilla hinnanmuutosehdotuksen jälkeen hinnanmuutosneuvotteluissa sopijapuolten yhdessä sopimilla hinnoilla.
- 10.9 Ellei toisin ole sovittu, sopijapuolet voivat ehdottaa hinnanmuutoksia edellä 10.7. ja 10.8. kohdissa kuvatuilla tavoilla aikaisintaan kahdentoista (12) kuukauden kuluttua sopimuksen voimaantulosta ja enintään kahdentoista (12) kuukauden välein.
- 10.10 Tilaajan irtisanoessa sopimuksen tässä luvussa esitetyillä perusteilla, palveluntuottaja on velvollinen tilaajan niin halutessa jatkamaan palvelun suorittamista voimassaolevilla hinnoilla, jos irtisanominen on tehty kohdan 10.8. perusteella tai palveluntuottajan hinnanmuutosilmoituksessa ilmoittamien hintojen mukaisesti, jos irtisanominen on tehty kohdan 10.7. perusteella tilaajan ilmoittamaan ajankohtaan saakka, kuitenkin enintään kuuden (6) kuukauden ajan sopimuksen päättymisestä.

11 Maksuehdot

- 11.1 Maksut maksetaan laskun perusteella. Ellei toisin ole sovittu, lasku erääntyy maksettavaksi kahdenkymmenen yhden (21) päivän kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta.
- 11.2 Laskutus tapahtuu verkkolaskulla, jos tilaajalla ja palveluntuottajalla on valmiudet verkkolaskutukseen.
- 11.3 Ellei toisin ole sovittu, palveluntuottaja on oikeutettu laskuttamaan sovitut maksut, kun palvelu on suoritettu. Toistuvaismaksut laskutetaan sovituin laskutuskausin jälkikäteen. Laskussa on oltava erittely laskutuksen perusteista.
- 11.4 Jos tilaaja ei maksa laskua viimeistään eräpäivänä, palveluntuottajalla on oikeus periä viivästyskorkoa korkolain perusteella sekä kohtuulliset perintäkulut.
- 11.5 Palveluntuottajalla on oikeus keskeyttää sopimuksen velvoitteiden täyttäminen jos selvä ja riidaton maksu viivästyy yli kolmekymmentä (30) päivää ja viivästynyt suoritus on olennainen. Palveluntuottajan on kirjallisesti ilmoitettava keskeytyksestä tilaajalle vähintään viisitoista (15) päivää ennen keskeytystä. Ilmoitus voidaan tehdä

heti laiminlyönnin tapahduttua.

- 11.6 Tilaajalla on virheen perusteella oikeus pidättäytyä maksamasta palvelun hintaa. Tilaaja ei kuitenkaan saa pidättäytyä rahamäärää, joka ilmeisesti ylittää ne vaatimukset, joihin hänellä on virheen perusteella oikeus. Mikäli virheellisen palvelun johdosta on hankittu korvaava palvelu, tilaajalla on oikeus pidättäytyä maksamattomasta hinnasta tästä aiheutuneet kustannukset. Tilaajalla on oikeus pidättäytyä maksamattomasta hinnasta myös sopimuksen mukainen viivästyssakko tai muu mahdollinen sopimussakko ja takuuajan vakuus.

12 Vakuudet

- 12.1 Jos tilaajan on sopimuksen mukaan maksettava ennakkoa, palveluntuottajan on jätettävä ennen ennakon suorittamista tilaajalle tämän hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään viisitoista (15) prosenttia suurempi kuin suoritettava ennakko. Vakuuden on oltava voimassa vähintään kuukauden sen jälkeen kun ennakkomaksun kohteena oleva palvelu on suoritettu. Palveluntuottajan on viivästyessään veloitteiden täyttämässä jatkettava vakuuden voimassaoloaikaa.
- 12.2 Jos takuuajan vakuudesta on sovittu, palveluntuottajan on jätettävä ennen takuuajan alkamista tilaajan hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään kymmenen (10) prosenttia arvonlisäverottomasta hankintahinnasta tai jatkuvan palvelun osalta sen laskennallisesta kahdentoista (12) kuukauden hinnasta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuukauden takuuajan päättymisajankohdan jälkeen.
- 12.3 Jos palvelun suoritusajasta vakuudesta on sovittu, palveluntuottajan on jätettävä tilaajan hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään viisitoista (15) prosenttia arvonlisäverottomasta hankintahinnasta tai jatkuvan palvelun osalta sen laskennallisesta kahdentoista (12) kuukauden hinnasta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuukauden palvelun tuottamisen päättymisen jälkeen.
- 12.4 Vakuudeksi hyväksytään ensi sijassa tilaajan nimiin tehty pankkitalletus tai vakavaraisen raha- tai vakuutuslaitoksen omavelkainen takaus tai muu tilaajan hyväksymä vakuus.
- 12.5 Palveluntuottaja vastaa kaikista vakuuden hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista.

13 Viivästyminen

- 13.1 Jos sopijapuoli havaitsee viivästyvänsä veloitteessaan tai pitää viivästystä todennäköisenä, viivästyvän sopijapuolen on viivytyksettä kirjallisesti ilmoitettava toiselle sopijapuolelle viivästyksestä ja sen vaikutuksesta sopimuksen täyttämiseen. Palveluntuottajan viivästyessä palveluntuottajan on ilmoitettava tilaajalle uusi palvelun suorittamisajankohta niin pian kuin mahdollista.

- 13.2 Jos palvelu viivästyy palveluntuottajasta johtuvasta syystä, tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon. Ellei toisin ole sovittu, viivästyssakko on suuruudeltaan yksi (1) prosentti viivästyneen palvelun tai sen osan arvonlisäverottomasta arvosta jokaiselta alkavalta seitsemän (7) vuorokauden pituiselta ajanjaksolta, jolla palveluntuottaja ylittää sovitun määräpäivän. Viivästyssakkoa peritään enintään kymmeneltä (10) viikolta. Tilaajalla on oikeus vähentää viivästyssakko palveluntuottajalle tehtävistä maksusuorituksista.
- 13.3 Palvelun viivästyminen rinnastetaan sopimuksessa edellytettyjen tietojen ja palveludokumentoinnin myöhästyminen.
- 13.4 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa ja palvelu viivästyy palveluntuottajasta johtuvasta syystä, palveluntuottaja on velvollinen maksamaan viivästysajalta vuotuista korkoa korkolain mukaisesti ennakon siltä osalta, joka vastaa viivästynyttä palvelua. Tilaajalla on oikeus vähentää korot palveluntuottajalle tehtävistä maksusuorituksista.

14 Ylivoimainen este

- 14.1 Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon sopimusta tehtäessä ja joka on sopijapuolista riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.
- 14.2 Alihankkijan viivästys katsotaan vapauttamisperusteeksi vain siinä tapauksessa, että alihankkijan viivästys johtuu kohdassa 14.1. tarkoitetusta esteestä eikä alihankintaa voida ilman kohtuutonta ajanhukkaa tai kustannuksia suorittaa muualta.
- 14.3 Jos sopimusveloitteen toteuttaminen viivästyy ylivoimaisesta esteestä, sopimusveloitteen täyttämisen aikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.
- 14.4 Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta, jonka jälkeen sopijapuolten on viimeistään sovittava sen vaikutuksesta toimitukseen.
- 14.5 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain, jos sopimuksen täyttämisen ylivoimaisen esteen jatkumisen johdosta viivästyy yli neljä (4) kuukautta.

15 Vakuutukset

- 15.1 Palveluntuottajalla tulee olla lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.
- 15.2 Ellei toisin ole sovittu, palveluntuottajan on hankittava toimintaansa varten vastuuvakuutus, jonka tulee olla riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Palveluntuottajan on pyydettäessä ennen sopimuksen allekirjoittamista toimitettava tilaajalle todistus vastuuvakuutuksen olemassaolosta.

16 Vahingonkorvaus

- 16.1 Tilaajalla ja palveluntuottajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.
- 16.2 Jos sopimus päättyy palveluntuottajasta johtuvasta syystä luvun 18 perusteella ja tästä aiheutuu tilaajalle vahinkoa, on tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta vahingosta.
- 16.3 Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta palveluntuottajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää tilaajalle maksettavan viivästyssakon ja muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon.
- 16.4 Sopijapuolella on lisäksi oikeus korvaukseen välillisestä vahingosta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitteita tai loukannut immateriaalioikeuksia.

17 Hinnanalennus ja sopimuksen purku

- 17.1 Jos palvelu on ollut virheellinen, tilaajalla on oikeus vaatia palveluntuottajalta hinnanalennusta.
- 17.2 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan. Jos rikkomus on korjattavissa, sopijapuoli voi purkaa sopimuksen vain, jos rikkomus on toistuva tai rikkomukseen syyllistynyt sopijapuoli ei ole korjannut rikkomustaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun toinen sopijapuoli on kirjallisesti huomauttanut rikkomuksesta.
- 17.3 Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään muun muassa sitä, ettei palvelu vastaa sovittua ja virhe on vähäistä suurempi eikä virhettä tilaajan huomautuksesta huolimatta viivymättä korjata tai jos sopimuksen luonne huomioiden palvelun tuottaminen viivästyy olennaisesti tai viivästyksset tai virheet ovat toistuvia.

- 17.4 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa, palveluntuottaja suorittaa sopimuksen purkauksessa tilaajalle takaisin saamansa ennakon ja korkoa korkolain mukaisesti laskettuna ennakon suorituspäivästä takaisinmaksupäivään.

18 Sopimuksen päättäminen erityistilanteissa

- 18.1 Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään välittömästi, jos tilaaja osoittaa, ettei olisi tehnyt sopimusta palveluntuottajan kanssa, jos tilaaja olisi ollut hankintapäätöstä tehdessään tietoinen palveluntuottajaa koskevista todellisista olosuhteista. Näillä olosuhteilla tarkoitetaan hankintalain (348/2007) 53 §:ssä ja 54 §:ssä lueteltuja poissulkemisperusteita. Tällöin palveluntuottajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu sopimuksen päättymishetkeen mennessä tuotetuista palveluista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen sopimuksen päättymisen johdosta.
- 18.2 Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottajan taloudellisten tai muiden olosuhteiden havaitaan muuttuneen olennaisesti niin, ettei voida olettaa palveluntuottajan täyttävän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan eikä luotettavaa selvitystä velvoitteiden täyttämisestä anneta. Ennen irtisanomista tilaajan on huomautettava asiasta palveluntuottajalle ja varattava tälle mahdollisuus selvityksen antamiseen kohtuullisessa ajassa.

19 Immateriaalioikeudet

- 19.1 Ellei toisin ole sovittu, immateriaalioikeudet palvelun lopputuloksiin tai dokumentaatioon eivät siirry tilaajalle. Kaikki aineisto, jonka tilaaja ja palveluntuottaja ennen tai jälkeen sopimuksenteon luovuttavat toisilleen, jäävät aineiston luovuttajan omaisuudeksi. Tilaajalla on kuitenkin peruuttamaton käyttöoikeus palvelun lopputuloksiin sekä muuhun palveluntuottajan sille luovuttamaan aineistoon sopimuksen mukaisen palvelun käyttöön liittyvässä tarkoituksessa. Käyttöoikeus sisältää oikeuden käyttää, kopioida ja tehdä tai teettää muutoksia. Tehdessään tai teettäessään muutoksia palveluntuottajan luovuttamaan aineistoon, tilaajan on huolehdittava siitä, ettei palveluntuottajien liike- tai ammattisalaisuuksia paljasteta. Tilaajalla on oikeus luovuttaa aineisto sille, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät.
- 19.2 Palveluntuottaja vastaa siitä, etteivät sen tuottamat palvelut tai niihin liittyvä aineisto sopimuksen mukaisesti käytettyinä loukkaa Suomessa voimassa olevia kolmannen henkilön patenti-, tekijän- tai muita immateriaalioikeuksia.
- 19.3 Jos tilaajaa vastaan esitetään palvelun tai siihen liittyvän aineiston käyttöön perustuvia immateriaalioikeuteen perustuvia vaatimuksia, palveluntuottaja on velvollinen vastamaan vaatimukseen tilaajan puolesta omalla kustannuksellaan. Palveluntuottaja vastaa tilaajalle siitä, ettei palveluun tai siihen liittyvään aineistoon kohdistuvista immateriaalioikeuksista koskevista vaatimuksista tai velvoitteista aiheudu tilaajalle oikeudenkäyntikuluja eikä vahingonkorvaus- tai muita kolmannelle henkilölle maksettavia kustannuksia tai muita vastuita kolmatta henkilöä kohtaan.

20 Salassapito ja henkilötietojen käsittely

- 20.1 Sopijapuolet huolehtivat kumpikin omalta osaltaan, että palvelua tuottaessa noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja voimassa olevia säädöksiä. Lisäksi palveluntuottajan tulee noudattaa asiakirjojen ja tietojen käsittelyssä ja arkistoinnissa tilaajan antamia ohjeita.
- 20.2 Jos palveluntuottaja tuottaa tilaajalle kuuluvia lakisääteisiä tai muita niihin rinnastettavia tehtäviä, on palvelutuotannossa noudatettava salassapidosta annettuja julkista hallintoa koskevia voimassa olevia säädöksiä kuten lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta.
- 20.3 Henkilötietolaissa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä toimii tilaaja. Toimeksiantosuhteen päättyessä palveluntuottajan hallussa olevat toimeksiantosuhteeseen liittyvät henkilörekisterit luovutetaan tilaajalle.
- 20.4 Palveluntuottaja vastaa siitä, ettei palveluja tuottaessa ja sopimuksen mukaisessa toiminnassa muuten tietoon tullutta yksityistä tai perheen salaisuutta luvatta ilmaista.
- 20.5 Palveluntuottaja ei saa ilman tilaajan lupaa luovuttaa ulkopuolisille henkilötietoja tai tietoja, jotka voivat olla salassa pidettäviä.
- 20.6 Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen käyttämät alihankkijat noudattavat näitä salassapitoa koskevia määräyksiä.
- 20.7 Palveluntuottajan on selvitettävä palvelua suorittavalle henkilöstölle salassapitovelvollisuuden sisältö.
- 20.8 Tilaajan niin vaatiessa palveluntuottajan on laadittava luettelo niistä palveluntuotamiseen osallistuvista palveluntuottajan tai sen alihankkijan henkilöistä, joilla on pääsy tilaajan aineistoihin tai arkaluonteisiin tilaajaa tai kolmatta koskeviin tietoihin. Luetteloa on päivitettävä jatkuvasti.
- 20.9 Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa luottamuksellisiksi katsottavat aineistot ja tiedot, jotka ovat lain perusteella salassa pidettäviä sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.
- 20.10 Salassapitovelvollisuuden rikkomisena ei pidetä viranomaisten velvoittavan määräyksen vuoksi tapahtuvaa tietojen luovuttamista viranomaisille tai muulle taholle.
- 20.11 Palveluntuottaja ei saa käyttää sopimusta tai tilaajan nimeä markkinoinnissa ilman tilaajan suostumusta. Ellei toisin ole sovittu, palveluntuottaja saa kuitenkin käyttää sopimusta referenssitietona tehdessään tarjouksia hankintalainsäädännössä tarkoitetuille hankintayksiköille.

21 Palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuranta

- 21.1 Mikäli hankintaan sovelletaan lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) on palveluntuottajan toimitettava tilaajalle sopimuskauden aikana kahdentoista (12) kuukauden välein todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty sekä todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että eräänntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.
- 21.2 Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos palveluntuottaja ei toimita määräajassa kyseisiä selvityksiä. Ennen sopimuksen purkamista tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa palveluntuottajaa laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä korjata tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa.

22 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

- 22.1 Palveluntuottajalla ei ole oikeutta ilman tilaajan suostumusta osaksikaan siirtää sopimusta kolmannelle. Tilaajalla on oikeus siirtää sopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.
- 22.2 Sopimusmuutokset on tehtävä kirjallisesti. Kirjallisiksi sopimusmuutoksiksi katsotaan myös sähköisessä muodossa tehdyt muutokset.
- 22.3 Palvelua koskevista muutoksista ja niiden vaikutuksista palvelun suorittamisajan-kohtaan tai hintaan on sovittava kirjallisesti ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
- 22.4 Jos hankintaan sisältyy optio, jonka käyttämisen edellytyksiä ei ole tarkemmin määritelty, on option käyttäminen tilaajan harkinnassa.

23 Avustamisvelvollisuus palveluntuottajan vaihtuessa

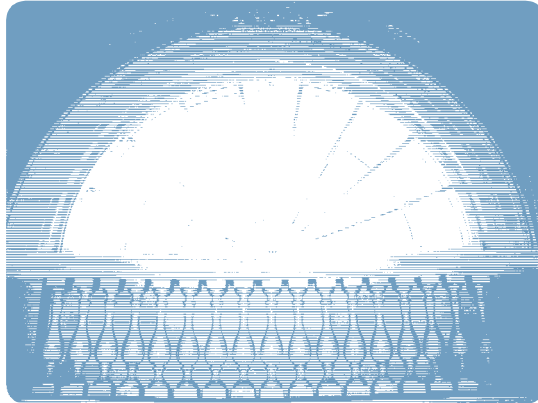
- 23.1 Ellei toisin ole sovittu, palveluntuottajan vaihtuessa palveluntuottaja on velvollinen avustamaan tilaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle palveluntuottajalle tai tilaajan itsensä hoidettavaksi. Palveluntuottajalla on oikeus veloittaa tästä aiheutuvasta lisätyöstä hinnastonsa mukaisesti.
- 23.2 Avustamisvelvollisuus alkaa jo ennen sopimuksen päättymistä, kun sopimus on irtisanottu tai purettu päättyväksi tai kun tilaaja ilmoittaa käynnistävänsä hankinnan, joka koskee sopimuksen alaisia palveluja. Velvollisuus jatkuu korkeintaan siihen asti, kun kaksitoista (12) kuukautta on kulunut sopimuksen päättymisestä.

24 Erimielisyydet ja sovellettava laki

- 24.1 Sopimusta koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.
- 24.2 Jos kiistakysymys ei ratkea neuvotteluin, erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi tilaajan kotipaikan yleiseen alioikeuteen.
- 24.3 Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimukseen ei kuitenkaan sovelleta Suomen lain lainvalintaa koskevia säännöksiä.

25 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

- 25.1 Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä, ellei toisin ole sovittu:
 - 1. Sopimus
 - 2. Tarjouspyyntö
 - 3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2009)
 - 4. Tarjous

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. 09 160 01 tai 09 57811 (vaihde)
Faksi 09 160 33123

Virallinen sähköposti: valtiovarainministerio@vm.fi
Viestintä: vm-viestinta@vm.fi
etunimi.sukunimi@vm.fi

www.vm.fi

YLEISET SOPIMUSEHDOT - MUUT PALVELUT

Johdanto

Näitä Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan PwC Julkistarkastus Oy:n ("me" tai "PwC") teille suorittamaan Toimeksiantoon. Nämä Yleiset sopimusehdot ja Toimeksiannon vahvistuskirje muodostavat yhdessä Sopimuksen. Näissä Yleisissä sopimusehdoissa käytettävät käsitteet määritellään kohdassa 11.

PwC Julkistarkastus Oy:n kotipaikka on Helsinki ja osoite on PL 1015 (Itämerentori 2), 00101 Helsinki. Yhtiön y-tunnus on 1064970-0.

1 Palvelut

- 1.1 Suoritamme Toimeksiannon vahvistuskirjeessä kuvatut palvelut (jäljempänä "Palvelut"). Palvelut suoritetaan Toimeksiannon laajuuden edellyttämällä asianmukaisella ammattitaidolla ja huolellisuudella.
- 1.2 Palveluihin kuuluvat Toimeksiannon vahvistuskirjeessä mainitut toimenpiteet siinä sovitussa laajuudessa.
- Palveluihin eivät kuulu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tehtävä Tilintarkastus, sisäisten kontrollien tarkastus eivätkä muut Varmennuspalvelut. Vastaavasti emme anna Varmennusraporttia tilinpäätöksestä tai muusta taloudellisesta informaatiosta (käsittää myös ennakoivan taloudellisen informaation) tai toiminnallisesta tai sisäisestä kontrollijärjestelmästä. Kommentoimme sähköistä liiketoimintaa teemme sen Palvelujen suorittajana emmekä informaatioteknologian asiantuntijoina, jollei asiasta ole nimenomaisesti muuta sovittu.
- 1.3 Työmme perustuu meille toimitettuun tietoon. Jollei Suoritteessamme ole muuta mainittu, työmme perustuu siihen, että tällainen tieto on paikkansapitävää eikä harhaanjohtavaa. Tästä syystä emme todenna emmekä muullakaan tavoin tarkasta sitä.
- 1.4 Työmme ei välttämättä tuo esiin kaikkia teille merkittäviä seikkoja. Vastuullanne on määritellä, että Palveluihin sisältyvät alueet sekä todentamisen tai muiden tarkastustoimenpiteiden laajuus ovat riittäviä tarkoituksiinne. Me emme ota niihin kantaa.
- 1.5.1 Kohtaa 1.5 sovelletaan, jos Palveluihin nimenomaisesti sisältyy ennakoivan taloudellisen informaation ("ETI") arviointia.
- 1.5.2 Työmme ei vastaa Varmennustoimeksiantoa. Emme tuota ETI:a emmekä vastaa sen perustana olevien oletusten tekemisestä. Jos kommentoimme perusteita ja oletuksia, joihin ETI perustuu, Suoritteemme saattaa sisältää taulukoita, joihin on koottu yhteenlaskettuja numeerisia tietoja riski- ja herkkyystekijöistä mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutusten havainnollistamiseksi. Tällaisia taulukkoja ei tule pitää korjauksina johdon antamaan ETI:oon, eikä niiden pidä katsoa olevan meidän tuottamaamme oikaistua ETI:a. Taulukkojen avulla esitetään yhteenveto kommentteistamme, jotta teidän olisi helpompaa arvioida niiden vaikutuksia.
- 1.5.3 Mikäli kommentoitavaksemme annettu ETI on niin heikkolaatuista, että muutokset, joita ehdottaisimme Suoritteessamme, johtaisivat uuden ETI:n tuottamiseen, emme ehdota muutoksia vaan tarjoamme teille mahdollisuuden toimittaa kommentoitavaksemme korjattua informaatiota.
- 1.5.4 Arvioidessanne todennäköistä tulevaa kannattavuutta ja rahavirtoja teette itsenäisen ratkaisun käyttäen kommenttejamme ja muuta käytettävissänne olevaa informaatiota.
- 1.5.5 Koska tapahtumat ja olosuhteet eivät useinkaan toteudu odotetusti, ennakoitujen ja toteutuvien tulosten välillä on usein eroja, jotka voivat olla myös olennaisia. Emme ota ennakoitujen tulosten toteutumisesta mitään vastuuta.
- 1.5.6 Mikäli palvelut nimenomaisesti sisältävät Liiketoimintaan liittyviä palveluita, kommentoimme Johdon näkemyksiä mahdollisista toiminnallisista parannuksista ja säästöistä ja saatamme poikkeuksellisesti esittää kommentteja mahdollisesta vaihtoehtoisesta näkemyksestä. Esitämme kommentteimme liiketoiminnallisiin kysymyksiin liittyvän kokemuksemme pohjalta, mutta ne eivät välttämättä perustu välittömään kokemukseen toiminnasta tietyllä toimialalla. Kommenttimme eivät välttämättä kuvaa optimaalista toiminnallista ratkaisua, ja muita yhtä päteviä näkemyksiä saattaa olla olemassa.

Saavutettavat tulokset riippuvat myös vallitsevista olosuhteista sekä siitä, miten suunnitellut toiminnalliset parannukset toteutetaan. Emme ota mahdollisten toiminnallisten parannusten toteutumisesta mitään vastuuta.

- 1.6 Palvelut eivät sisällä oikeudellista neuvontaa, oikeudellista due diligenceä eivätkä, tässä kohdassa 1.6 mainittua lukuun ottamatta, oikeudellisten kysymysten tulkintaa. Jos vero-due diligenceen tai veroneuvontaan sisältyy verolainsäädännön tulkintaa, raporttimme ja neuvomme perustuvat käsityksemme verolainsäädännöstä, muista normeista, oikeuskäytännöstä ja vero-oikeutta koskevista tulkinnoista sellaisina kuin ne olivat raportissamme tai kirjallisessa kannanotossamme ilmoitettuna päivänä (tai mikäli päivämäärää ei ole ilmoitettu, suoritteemme tai kannanotomme allekirjoituspäivänä) ("Voimassaolopäivä"). Laki ja/tai sen tulkinta saattaa muuttua, ennen kuin neuvomme pohjalta toimitaan, tai muutos saattaa vaikuttaa takautuvasti. Meidän vastuullamme ei ole raportoida eikä antaa neuvoja Voimassaolopäivän jälkeisistä vero-oikeuden tai sen tulkinnan muutoksista.

Saatamme toisinaan jakaa aineistoa ajankohtaisista aiheista, joiden uskomme kiinnostavan asiakkaitamme. Koska kunkin asiakkaan liiketoiminta on erilaista, aineistoa ei ole tarkoitettu kattamaan kaikkia yksittäisen asiakkaan kannalta tärkeitä aiheita, eikä sen näin ollen pidä katsoa korvaavan asiantuntijalta saatavia neuvoja.

- 1.7 Vahvistatte, että ette edellytä meiltä sijoituspäätöksiä tai sijoitusneuvontaa (joka sisältää esimerkiksi Kohteen arvonnäkökulman tai suosituksen Liiketoimen toteuttamisesta sekä kauppahintaa koskevan neuvonnan), tarvittavan rahoituksen tason määrittämistä, toimimista tai neuvottelemista puolestanne tai toimimista johdon ominaisuudessa. Nämä asiat ovat teidän vastuullanne.

- 1.8 Palveluja ei ole suunniteltu paljastamaan, eivätkä ne todennäköisesti paljasta Kohteen johdon epärehellisyyttä tai vilpillisyyttä.

2 Suoritteet

- 2.1 Sitoudutte käyttämään Suoritteemme ainoastaan Toimeksiannon vahvistuskirjeessä mainittuun tarkoitukseen.
- 2.2 Palveluita suorittaessamme saatamme antaa suullisia kommentteja, luonnoksia kirjallisista raporteista, esityksistä, kirjeistä tai kaavioista tai tietokoneella toimivien mallien tiedostoja tai tulosteita. Nämä ovat keskeneräisiä työtä eivätkä lopullisia tuloksia, joten meillä ei ole niitä koskevaa sopimusperusteista vastuuta eikä yleistä huolellisuusvelvollisuutta. Työmme lopulliset tulokset ja havainnot esitetään lopullisessa Suoritteessamme.
- 2.3 Sitoudutte käsittelemään kaikkia Palveluiden yhteydessä saamiinne suullisia kommentteja sekä kirjallisissa tai sähköisessä muodossa olevia luonnoksia tai lopullisia asiakirjoja (yhdessä "Suoritteemme") luottamuksellisin. Teillä ei ilman kirjallista suostumustamme ole oikeutta antaa Palveluiden tuloksia kolmannen osapuolen hyödynnettäväksi. Voitte luovuttaa edellä mainittua materiaalia, jos olemme antaneet siihen kirjallisen suostumuksen tai jos laki tai muu sitova normi niin vaatii, jolloin teidän on viipymättä ilmoitettava tästä meille kirjallisesti.
- 2.4 Teillä on oikeus antaa Suoritteemme johtoonne kuuluville ja Toimeksiannon johtoon osallistuville työntekijöillemme sekä taloudellisille ja oikeudellisille neuvonantajillemme edellyttäen, että kaikissa tapauksissa asianmukaisesti varmistatte heidän ymmärtävän, että
- (i) Suoritteemme ovat luottamuksellisia eikä niitä saa antaa kenellekään muulle ilman etukäteen antamaamme kirjallista suostumusta;
 - (ii) henkilötietojen osalta heidän on noudatettava henkilötietolaki (523/1999) ja muuta soveltuva lainsäädäntöä;
 - (iii) he saavat käyttää Suoritteita vain Toimeksiannon vahvistuskirjeessä mainittuun tarkoitukseen;
 - (iv) riippumatta siitä, mihin tarkoitukseen he niitä käyttävät, meillä ei ole sopimusperusteista vastuuta eikä yleistä huolellisuusvelvollisuutta emmekä valtuuta heitä tukeutumaan Suoritteeseemme.

YLEISET SOPIMUSEHDOT - MUUT PALVELUT

- 3 Luottamuksellisuus ja siihen liittyvät asiat**
- 3.1 Luottamuksellisuus ja tietosuojat
- 3.1.1 Käsittelemme Luottamuksellista tietoa luottamuksellisenä.
- 3.1.2 Meillä on oikeus luovuttaa Luottamuksellista tietoa
- (a) muille PwC-yhtiöille, vakuutuskenantajillemme ja oikeudellisille neuvonantajillemme edellyttäen, että Luottamuksellinen Tieto pysyy luottamuksellisenä, sekä
- (b) mikäli laki tai ammatilliset normit niin edellyttävät.
- 3.1.3 Voimme kohtaa 3.1.1 muutoin noudattaen viitata Toimeksiantoon ja mainita asiakkaillemme tai mahdollisille asiakkaillemme teille suorittamamme palvelut osoituksena kokemuksestamme.
- 3.1.4 Kaikkien Palveluiden yhteydessä saamiemme henkilötietojen osalta noudatamme henkilötietolain (523/1999) vaatimuksia sekä muita soveltuvia tietosuojanormeja, jotta tiedot pysyvät luottamuksellisina ja suojattuina.
- 3.1.5 Sitoudutte noudattamaan henkilötietolakia (523/1999) ja muita soveltuvia tietosuojanormeja kaikkien henkilötietojen osalta, jotka luovutamme teille Palveluiden yhteydessä, ja sitoudutte erityisesti pitämään tiedot luottamuksellisina ja suojattuina.
- 3.1.6 Kohdat 3.1.4 ja 3.1.5 on tarkoitettu niiden Rekisteröityjen hyväksi, joiden Henkilötietoja käsitellään Palveluiden yhteydessä, ja heillä on oikeus vedota kyseisiin kohtiin, mutta vain silloin kun Rekisteröidyllä on samoissa tai vastaavanlaisissa olosuhteissa oikeus vedota henkilötietolain (523/1999) vastaaviin säännöksiin Tiedon käsittelijää tai Rekisterinpitäjää vastaan.
- 3.1.7 Vahvistatte, että Palveluiden yhteydessä meille luovuttamienne Henkilötietojen käsitteleminen tämän Sopimuksen mukaisesti ei johda siihen, että PwC tai muu PwC-yhtiö rikkoo henkilötietolakia (523/1999) tai muita soveltuvia tietosuojanormeja.
- 3.2 Suhteet muihin asiakkaisiin
- 3.2.1 Tarjoamme palveluja myös muille asiakkaille. Jotkut näistä saattavat olla kilpailijoitanne tai heidän etunsa saattavat olla ristiriidassa teidän etujenne kanssa.
- Vaikka olemme kehittäneet menettelytapoja tällaisten tilanteiden tunnistamiseksi, emme pysty takaamaan, että tunnistaisimme kaikki mahdolliset olemassa olevat tai syntyvät tilanteet. Tämä johtuu osaksi vaikeudesta ennakoita, mitä juuri te pidätte eturistiriitana. Teidän tulisi siksi ilmoittaa meille palveluistamme mahdollisesti aiheutuvista eturistiriidoista, jos sellaisia on tiedossanne tai tulee tietoonne.
- Tämä sopimus ei estä tai rajoita palveluja muille asiakkaillemme, mutta emme käytä Luottamuksellista tietoa muiden asiakkaidemme hyväksi. Vastaavasti emme käytä muiden toimeksiantojemme yhteydessä luottamuksellisesti saamaamme tietoa teidän hyväksenne.
- 3.3 Rahanpesu
- Meihin sovelletaan lakia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (503/2008). Tämän vuoksi olemme velvollisia ilmoittamaan rahanpesun selvittelykeskukselle, jos Palveluja suorittaessamme toteamme tai epäilemme jonkun sekaantuneen rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen. Rahanpesu käsittää monia rikoksella hankittuun hyötyyn liittyviä toimia. Ilmoitusvelvollisuus syntyy riippumatta siitä, liittyykö toteaminen tai epäily asiakkaan vai kolmannen osapuolen toimintaan. Jos teemme tällaisen ilmoituksen, emme lainsäädännön asettamien rajoitusten vuoksi tiedota siitä teille emmekä keskustele siitä kanssanne
- 4 Sähköinen viestintä**
- 4.1 Toimeksiannon aikana saatamme kommunikoida sähköisesti. Sähköistä tiedonvälitystä ei pystytä täysin suojaamaan tai saamaan viruksettomaksi tai virheettömäksi, joten viesti saatetaan siepata, se voi turmeltua, kadota, tuhoutua tai saapua myöhässä, epätäydellisenä tai virheellisenä, tai sähköiseen viestintään voi sisältyä muu turvallisuusriski. Järjestelmät ja menetelmät eivät voi taata täyttä suojaa tällaisilta riskeiltä. Osapuolet sitoutuvat ylläpitämään ja käyttämään markkinoilla olevia taloudellisesti tarkoituksenmukaisia menetelmiä kulloinkin tunnettujen yleisimpien virusten torjumiseksi sähköisessä viestinnässä.
- 4.2 Sähköisen viestinnän edellä mainitut riskit tiedostaen kumpikin meistä hyväksyy sähköisen viestinnän käytön välillämme.

- 5 Palkkiot**
- 5.1 Palveluistamme peritään palkkio, jonka lisäksi veloitamme välittömästi kulumme, mahdolliset arvonnalisäverot sekä viranomaismaksut. Palkkioiden yksityiskohdista sovitaan kirjallisesti, ja ne ovat osa Sopimusta.
- 5.2 Palkkion määrään vaikuttavat tehtävän vaativuus, tarvittava asiantuntemus (sisältäen PwC-yhtiössä kehitettyjen menettelytapojen, erityisasiantuntemuksen ja osaamisen käytön) sekä käytetty aika. Otamme huomioon myös asian kiireellisyyden ja riskit.
- 5.3 Antamamme palkkioarvio perustuu parhaaseen tietämykseeemme sen antamishetkellä, mutta se ei ole sitova. Palkkioarvioiden toteutumiseen vaikuttavat arvioissa esitetyt varamat ja oletukset sekä tekijät, joihin emme voi vaikuttaa. Jos arvion olennainen ylittyminen on varsin todennäköistä, ilmoitamme siitä teille.
- 5.4 Maksuehto on 14 päivää netto laskun päiväyksestä lukien. Erääntyneelle saatavalle suoritetaan eräpäivän ja maksupäivän väliseltä ajalta viivästyskorkea, joka on valtiovarain-ministeriön vahvistama viitekorko lisätynä seitsemällä (7) prosenttiyksiköllä, jollei laskussa nimenomaisesti toisin ilmoiteta.
- Palkkiomme, joihin sisältyvät välittömät kulut, mahdolliset arvonnalisäverot sekä viranomaismaksut, laskutetaan kuukausittain.
- Lasku on maksettava riippumatta siitä, onko Liiketoimi/Toimeksianto saatettu loppuun.
- 6 Muutokset, irtisanominen ja voimassaolo**
- 6.1 Kumpikin osapuoli voi esittää muutoksia Palveluihin. Muutoksista on sovittava yhdessä, ja niistä seuraa kohtuullisia tarkistuksia palkkioihin ja aikatauluun. Lisäpalveluihin johtavista muutoksista on sovittava kirjallisesti. Lisäpalveluina ei pidetä jo sovittujen palvelujen vähäistä muuttamista. Kaikki Palveluiden yhteydessä tehtävä kirjallisesti tai muutoin sovittu lisätö suoritetaan tämän Sopimuksen osana ja näitä ehtoja soveltaen, jollei toisin ole kirjallisesti sovittu.
- 6.2 Kumpikin osapuoli voi irtisanoa Sopimuksen päättymään välittömästi antamalla kirjallisen irtisanomisilmoituksen. Tällöin meille on maksettava kohtuulliset palkkiot ja kulut Palveluiden suorittamiseen käytettyä ajalta irtisanomispäivään asti, irtisanomiseen liittyvät olosuhteet huomioon ottaen. Jos irtisanotte Sopimuksen ennen aikaisesti muun synn kuin olennaisen sopimusrikkomuksemme takia, teidän on maksettava meille toimeksiannon ennen aikaisen päättymisen vuoksi aiheutuneet kohtuulliset kulut.
- 6.3 Ne Sopimuksen ehdot, joiden vaikutuksen on nimenomaisesti tai hiljaisesti tarkoitettu jatkuvan Sopimuksen päättymisen jälkeen, jäävät edelleen voimaan molempia sitovina.
- 7 Vastuu**
- 7.1 Vastuun rajaus tai rajoittaminen on tässä Sopimuksessa kunkin vahingonaiheuttajan osalta pätevä vain, jos
- (i) vahinkoa ei ole aiheutettu tahallisesti eikä se johdu törkeästä huolimattomuudesta,
- (ii) vastuun rajaus tai rajoittaminen on lain mukaan mahdollista, ja
- (iii) vahinkoa ei ole aiheutettu rangaistavaksi säädettyllä teolla.
- Tämä kohta 7.1 ei laajenna osapuolten laillisia oikeuksia.
- 7.2 Palveluista johtuvia tai niihin liittyviä vaatimuksia koskeva kanne meitä vastaan (sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla tai muulla perusteella) on pantava vireille viimeistään kolmen (3) vuoden kuluessa päivästä, joka seuraavista on aikaisempi:
- (i) Suoritteemme päiväys/antopäivä tai
- (ii) Palveluista esittämämme laskun päiväys.
- 7.3.1 Emme vastaa sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla emmekä muutoin

YLEISET SOPIMUSEHDOT - MUUT PALVELUT

- (a) välillisten vahinkojen kuten menetettyjen tulojen tai voittojen korvaamisesta,
- (b) Suorituksen luovuttamishetkellä ennalta arvaamattomista vahingoista, emmekä
- (c) näytetyistä välittömistä vahingoista siltä osin kuin ne ylittävät summan, joka vastaa tämän Sopimuksen ehtojen mukaan yhteensä meille maksamienne palkkioiden kaksinkertaista (2) määrää.
- 7.3.2 Jos Vastaanottajia on useampi kuin yksi, edellä kohdassa 7.3.1 mainittu vahingonkorvauksen rajoitettu kokonaismäärä jakautuu Vastaanottajien kesken näiden keskenään sopimalla tavalla, jota ei tarvitse ilmoittaa meille. Kukaan Vastaanottajista ei voi riitauttaa vastuunrajoitusta sillä perusteella, ettei edellä tarkoitettua jakautumisesta ole (mistä tahansa syystä) sovittu Vastaanottajien kesken.
- 7.4 Edellä kohdassa 7.3.1 rajattu Palveluihin liittyvä vahingonkorvausvastuunamme (sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla tai muutoin) on kuitenkin enintään se todellisen vahinkon määrä, joka on välittömästi ja yksin meidän aiheuttamamme, tai vastaa suhteellista osuuttamme kolmansien osapuolten kanssa yhdessä aiheutetusta vahingosta (muiden vastuullisten vahingonkorvauskyvystä riippumatta).
- 7.5 Palveluita ei ole suunniteltu paljastamaan, eivätkä ne todennäköisesti paljasta, epärehellisyyttä tai vilpillisyyttä (katso kohta 1). Tämän vuoksi emme vastaa johdon tai muun henkilön epärehellisyyden tai vilpillisyyden havaitsematta jäämisestä.
- 7.6 Selvyden vuoksi toteamme, että jos PwC on jonkin Palveluihin liittyvän osapuolen lakiasäiteinen vuositilintarkastaja, tämän Sopimuksen mukaiset veloitteemme ovat täysin erillisiä tehtävästämme tilintarkastajana. Sopimuksemme ehdot tai mikään Palveluiden aikana tai niiden yhteydessä sanottu tai tehty ei laajenna huolellisuusvelvollisuuttamme tilintarkastajana. Vastaavasti toimintamme tilintarkastajana tai muut roolimme ja niiden yhteydessä saamamme tiedot eivät vaikuta tämän sopimuksen mukaisiin veloitteisiimme.
- ### 8 Kolmannet osapuolet
- 8.1.1 Meillä on oikeus käyttää palvelujen suorittamiseen muiden PwC-yhtiöiden resursseja, mutta vastuu Palveluiden suorittamisesta on yksin meillä.
- 8.1.2 Varaamme oikeuden käyttää alihankkijoita, ja viittaus henkilöstöömme pitää sisällään myös alihankkijan henkilöstön.
- 8.1.3 Jos käytätte kolmansien osapuolten palveluja, jotka voivat vaikuttaa mahdollisuuksiimme suorittaa Palvelujamme, varmistatte että olette tehneet heidän kanssaan riittävät järjestelyt oikea-aikaista ja täsmällistä tiedonkulkua varten.
- 8.1.4 Jos joudumme luottamaan käyttämienne kolmansien osapuolten työhön, emme kuitenkaan missään olosuhteissa vastaa näiden työn laadusta, asianmukaisuudesta tai tarkoituksenmukaisuudesta.
- 8.2.1 Suoritettamme ei saa luovuttaa kolmansille osapuolille ilman etukäteen antamaamme kirjallista suostumusta. Riippumatta siitä, olemmeko antaneet suostumuksemme, emme ole vahingonkorvaus- tai muussa vastuussa Suoritteemme käyttöönsä saaneelle kolmannelle osapuolelle eikä meillä ole velvollisuuksia tällaiseen kolmanteen osapuoleen nähden. Tätä koskeva teksti voidaan sisällyttää Suoritteeseemme.
- 8.2.2 Sitoudutte vastaamaan meille ja henkilöstöllemme sekä muille PwC-yhtiöille ja niiden henkilöstölle kaikista velvoitteista, tappioista, kuluista ja muista kohtuullisista menoista, jotka aiheutuvat kolmannen osapuolen esittämistä Palveluihimme liittyvistä vaateista (sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla tai muutoin). Teillä ei kuitenkaan ole tätä vastuuta, jos kolmannen osapuolen vaateen lopulta todetaan aiheutuneen asianomaisen epärehellisyydestä tai vilpillisyydestä.
- 8.3.1 Sitoudutte olemaan esittämättä näihin Palveluihin liittyviä vaateita (sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla tai muutoin) muille PwC-yhtiöille tai niiden henkilöstölle. Kaikki Palveluiden suorittamiseen osallistuvat muiden PwC-yhtiöiden osakkaat tai työntekijät toimivat yksinomaan meidän puolestamme.
- 8.3.2 Ette esitä näihin palveluihin liittyviä vaateita (sopimuksen perusteella, yleisen huolellisuusvelvollisuuden nojalla tai muutoin) henkilöstöömme kuuluvia kohtaan henkilökohtaisesti.
- Tämä ei kuitenkaan rajaa tai rajoita meidän vastuutamme kyseisten henkilöiden toiminnasta tai laiminlyönneistä.
- 8.4.1 Kohtien 8.2 ja 8.3 määräykset on annettu nimenomaisesti henkilöstömme sekä muiden PwC-yhtiöiden ja näiden henkilöstön hyväksi (yhdessä ”edunsaajat”). Jollei kohdasta 8.4.2 muuta johdu, jokaisella edunsaajalla on oikeus vedota tähän kohtaan 8 ikään kuin he olisivat tämän Sopimuksen osapuolia. Palveluiden suorittamiseen osallistuvat PwC-yhtiöt luottavat tämän kohdan 8 niille antamaan suojaan, jonka täten hyväksymme heidän puolestaan.
- 8.4.2 Teillä ja PwC Julkistarkastus Oy:llä on oikeus sopimuksella kumota tai muuttaa Sopimuksen ehtoja ilman kolmansien osapuolten suostumusta kolmansille osapuolille tästä Sopimuksesta mahdollisesti annetuista oikeuksista huolimatta.
- ## 9 Yleistä
- 9.1 **Aikataulu:** Kumpikin pyrkii kohtuuden mukaan noudattamaan mahdollisesti sovittua aikataulua. Jollei toisin ole kirjallisesti nimenomaan sovittu, aikataulun päivämäärät on tarkoitettu suunniteltua ja projektinjohtoa varten eivätkä ne ole sitovia. Palvelujen suorittamista koskevat aika-arviot perustuvat olettamukseen yhteistyön toteutumisesta ja organisaationne työntekijöiden sitoutumisesta.
- 9.2.1 **Asiakirjojen omistusoikeus ja muut oikeudet:** Meillä on immateriaalioikeudet (sisältäen rajoittamattomat tekijän-oikeudet) työpapereihimme, raportteihimme ja muihin antamiimme raportteihin/suoritteisiin. Teillä on kuitenkin oikeus kopioida raportteja ja muita antamiamme asiakirjoja käytettäväksi tämän Sopimuksen mukaisesti. Jollei kohdasta 3.1.1 muuta johdu, meillä on oikeus ilman selontekovelvollisuutta käyttää sopimuksen mukaista toimeksiantoa toteutettaessa syntyneitä taulukkoja, tietokantoja, järjestelmiä, tekniikoita, menetelmiä, ideoita, ajatuksia ja osaamista PwCissa ja/tai muissa PwC-yhtiöissä parhaaksi katsomallamme tavalla, myös muissa asiakassuhteissa.
- 9.2.2 Sopimuksen päättyessä meillä on oikeus säilyttää vähintään yksi kappale kaikista laatimistamme asiakirjoista ja tallenteista sekä muusta dokumentaatiosta työpapereissamme. Teillä on oikeus pitää hallussanne alkuperäiskappaleenne ja tämän Sopimuksen ehtojen mukaisesti otetut kopiot raporteistamme ja muista antamistamme asiakirjoista.
- 9.3 **Sopimusehtojen pätevyys:** Jos jotakin Sopimuksen ehtoa pidetään osittain tai kokonaan pätemättömänä, pätemättömät osat on pidettävä Sopimukseen kuulumattomana. Tämä ei muutoin vaikuta Sopimuksen voimassaoloon.
- 9.4 **Sopimuskokonaisuus:** Kaikki sopimusehdot ilmenevät tästä Sopimuksesta. Sopimuksen tekemisestä päättäessään kumpikaan osapuoli ei ole perustanut päätöstään mihinkään muuhun toisen osapuolen esittämään lausuntoon tai kannanottoon.
- 9.5 **Ristiriitaiset ehdot:** Mikäli Toimeksiannon vahvistuskirje ja nämä Yleiset sopimusehdot tai muut Sopimuksen osana olevat asiakirjat ovat ristiriidassa, noudatetaan ensisijaisesti näitä Yleisiä sopimusehtoja, paitsi jos Toimeksiannon vahvistuskirjeessä on erikseen asianmukaiseen kohtaan viitattamalla muutettu Yleisten sopimusehtojen kyseistä kohtaa. Sikäli kuin Toimeksiannon vahvistuskirje ja Sopimuksen osana oleva muu asiakirja kuin Yleiset Sopimusehdot ovat ristiriidassa, noudatetaan ensisijaisesti Toimeksiannon vahvistuskirjeen ehtoja.
- Asiakirjojen ristiriitatilanteessa suomenkielinen asiakirja menee käännöksen edelle.
- 9.6 **Henkilöstö:** Kumpikaan osapuoli ei ota palvelukseensa sellaista Toimeksiannon hoitamiseen osallistuvaa, jolle toinen Toimeksiannon hoitamiseen osallistuva on välillisesti tai välittömästi tarjonnut työpaikkaa tämän sopimuksen aikana tai 6 kuukauden kuluessa Suoritteemme päiväyksestä tai antopäivästä.
- 9.7 **Olosuhteet, joihin emme voi vaikuttaa:** Emme ole vastuussa toiselle osapuolelle, jos velvoitteiden täyttämisen estyy sellaisten olosuhteiden vuoksi, joihin emme voi kohtuudella vaikuttaa.
- 9.8 **Siirtäminen:** Kummallakaan osapuolella ei ole oikeutta siirtää muille tämän Sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia tai muutoin pyrkiä neuvottelemaan niistä ilman toisen osapuolen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Kumpikin osapuoli saa kuitenkin siirtää oikeutensa ja velvollisuutensa sille, jolla on oikeus ottaa vastaan asianomainen liiketoiminta tai sen osa.

YLEISET SOPIMUSEHDOT - MUUT PALVELUT

10 Riitaisuuksien ratkaiseminen

- 10.1 Jos ette ole tyytyväinen Palveluumme, pyydämme teitä keskustelemaan Toimeksiannosta vastaavan henkilön kanssa. Jos hän ei pysty ratkaisemaan asiaa, voitte käänntyä PwC Julkistarkastus Oy:n toimitusjohtajan puoleen.
- 10.2 Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.
- 10.3 Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan yksi- tai kolmejäsenisessä välimiesmenettelyssä Helsingissä. Välimiesmenettelyssä noudatetaan Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjä. Välimiesmenettelyn kieli on suomi, jolleivät osapuolet sovi, että menettely toimitetaan osaksi tai kokonaan ruotsin tai englannin kielellä.
- 10.4 Mikäli riita aiheutuu Toimeksiantoon liittyvän palkkiomme perimisestä, riita voidaan saattaa myös Helsingin käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

11 Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

- 11.1 "te" tai "Vastaanottajat" tarkoittaa Toimeksiannon vahvistuskirjeen alkuperäistä vastaanottajaa/ alkuperäisiä vastaanottajia sekä kaikkia muita henkilöitä
- (a) jotka teidän ja PwCin tekemän kirjallisen sopimuksen mukaan voivat käyttää Palveluja ja
- (b) joille me, PwC, olemme kirjallisesti sitoutuneet Palveluja koskevaan huolellisuusvelvollisuuteen.
- 11.2 "Varmennus": katso "Tilintarkastus"
- 11.3 "Varmennustoimeksianto": katso "Tilintarkastus"
- 11.4 "Varmennusraportti": katso "Tilintarkastus"
- 11.5 "Luottamuksellinen tieto": tarkoittaa tietoa tai asiakirjoja, jotka saamme haltuumme tai tuotamme Palveluiden yhteydessä Palveluiden suorittamiseksi ja jotka on merkitty luottamuksellisiksi tai jotka ilmeisesti ovat luottamuksellisia, mutta se ei sisällä tietoa, joka
- (i) tulee yleisesti saataville muutoin kuin kohdan 3.1 rikkomuksen perusteella; tai
- (ii) on tiedossamme ennen kuin aloitamme Palveluiden suorittamisen; tai
- (iii) tulee tietoomme kolmannelta osapuolelta, jolla ei ole tiedon salassapitovelvollisuutta.
- 11.6 "Sopimus" tarkoittaa näiden Yleisten sopimusehtojen ja Toimeksiannon vahvistuskirjeen muodostamaa sopimuskokonaisuutta niissä mainittuine ehtoineen ja kohdan 6.1 mukaisine muutoksineen.
- 11.7 "Toimeksiannon hoitamiseen osallistuva" tarkoittaa henkilöä, joka osallistuu Palveluiden suorittamiseen tai vastaanottamiseen tai on muulla tavoin yhteydessä tähän Sopimukseen.
- 11.8 "Tiedon käsittelijä", "Rekisterinpitäjä", ja "Rekisteröity": sanoja käytetään samassa merkityksessä kuin henkilötietolaissa (523/1999).
- 11.9 "Voimassaolopäivä": katso kohta 1.6.
- 11.10 "Henkilöstö" viittaa henkilöihin, jotka työskentelevät jonkin PwC-yhtiön toiminnoissa joko suoraan PwC-yhtiön palveluksessa tai palveluyrityksen tai vastaavan kautta.
- 11.11 "Toimeksiannon vahvistuskirje": näiden Yleisten sopimus-ehtojen kanssa teille lähetetty kirje, jossa on tarkennettu Palvelujen ja Sopimuksen yksityiskohtia.
- 11.12 "Tilintarkastus", "Varmennus", "Varmennustoimeksianto", "Varmennusraportti". Näitä sanoja käytetään merkityksessä, joka on määritelty KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry:n ja IFACin antamissa Kansainvälisissä tilintarkastus- ja laadunvalvonta-standardeissa.
- 11.13 "Johto" tarkoittaa yhteisön tai liiketoiminnan johtoon kuuluvia henkilöitä, jotka antavat meille Palveluiden yhteydessä tarvittavia tietoja.
- 11.14 "Liiketoimintaan liittyvät palvelut" ovat palveluja, jotka on Toimeksiannon vahvistuskirjeessä nimetty Liiketoimintaan liittyviksi palveluiksi.
- 11.15 "Suoritteemme": katso kohta 2.3. Viittaukset "Suoritteeseemme" tai "Suoritteisiimme" tarkoittavat viittausta mihin tahansa Suoritteeseemme tai sen osaan. Suorite voi olla kirjallinen tai suullinen.
- 11.16 "Henkilötiedot" on määritelty henkilötietolaissa (523/1999).
- 11.17 "PwC-yhtiöt" tarkoittaa (yhtiömuotoisia tai muita) itsenäisiä yksiköitä, jotka harjoittavat liiketoimintaa nimellä, johon sisältyy nimi PricewaterhouseCoopers osaksi tai kokonaan, tai muutoin kuuluvat tai liittyvät maailmanlaajuiseen PwC-keijuun.
- 11.18 "Palvelut" tarkoittavat Toimeksiannon vahvistuskirjeessä mainittuja näiden ehtojen mukaisesti suoritettavia palveluita kohdan 6.1 mukaisine muutoksineen.
- 11.19 "Kohde" tarkoittaa sitä Toimeksiannon vahvistuskirjeessä yksilöityä yritystä tai liiketoimintaa, josta toimeksiannon mukaan raportoitme.
- 11.20 "Liiketoimi" tarkoittaa Toimeksiannon vahvistuskirjeessä yksilöityä liiketoimintaa tai ehdotettua liiketoimintaa, johon toimeksiannon mukaan suoritettavat Palvelut liittyvät.

